

YATIRIM REHBERİ

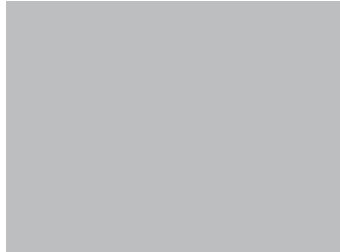
SAMSUN İş Dünyasında
Siz de Yerinizi Alın...

SAMSUN

yatırım

REHBERİ

SAMSUN İş Dünyasında
Siz de Yerinizi Alın...

www.oka.org.tr

içindekiler

- 2** Türkiye Ekonomisi
- 8** Temel Bilgilerle Samsun
- 10** Coğrafya ve Hayat Tarzı
- 12** Ulaşım ve Altyapı
- 20** Ekonomi
- 24** Sanayi
- 26** Ticaret
- 28** OSB, KSSler, Serbest Bölge
- 32** Sektörler
 - 32** Medikal Ürünler Sektörü
(Cerrahi El Aletleri ve Tıbbi Cihazlar)
 - 34** Sağlık Sektörü
 - 35** Gıda Sektörü
 - 36** Mobilya Sektörü
 - 37** Enerji Sektörü
 - 38** Ana Metal Sanayi
 - 40** Lojistik Sektörü
 - 42** Tarım ve Hayvancılık
 - 48** Turizm Sektörü
- 50** Öne Çıkanlar
- 52** İnsan Kaynakları ve İstihdam
- 54** Eğitim ve Öğretim
- 56** Kültür ve Sanat
- 60** Ar-Ge ve İnovasyon
- 62** Yatırım Teşvik Sistemi

Yatırımınız için yeni bir yer arıyorsunuz. Hem yaşam kalitenizi yükseltecek aktiviteler yapabileceğiniz hem de işiniz için optimum şartları sağlayan bir yer... O halde Samsun'a hoş geldiniz.

Samsun, ulusal ve uluslararası birçok yatırımcı için en gözde yatırım alanlarından biridir. Dünyanın önde gelen uluslararası şirketlerinden yeni kurulan inovatif şirketlere kadar pek çok yatırımcı, iş aktivitelerine ve kurumsal ihtiyaçlarına cevap verecek yatırım yeri faktörlerinin tümüne Samsun'da ulaşabilmektedir.

Nüfus büyüklüğüne göre Türkiye'nin 16., Karadeniz Bölgesi'nin ise en büyük şehri olan Samsun, deniz, hava, demiryolu ve karayolu gibi alternatifli ve gelişmiş ulaşım ve sanayi altyapısı, limanları, serbest bölgesi, Türkiye'nin ilk lojistik köyü ve 5 adet organize sanayi bölgesi ile Anadolu'nun Karadeniz Bölgesi üzerinden dünyaya açılan kapısıdır.

Modern kent Samsun, ulaşım sorunlarını çözmüş, çevre projelerini tamamlamış, yeşil alanları, çocuk oyun alanları, sağlık tesisleri, spor tesisleri, eğitime dönük yatırım ve projeleri, engelli vatandaşlara, yaşlılara, çocuk ve gençlere, hatta sokak hayvanlarına yönelik sosyal sorumluluk projeleri ile dünya standartlarını yakalamış, sosyal hayatını geliştirmiş, başka şehir ve ülkelerdeki insanların gelip görmek, gezmek isteyeceği donatılara sahip, turizm altyapısını hızla tamamlayan bir yaşam alanına sahiptir.

Bu özellikleri ile Samsun, yatırımınız için rekabetçi avantajlar sunmaktadır.

Türkiye Ekonomisi

Dünya'nın 17. Büyük Ekonomisi

Türkiye Dünya Bankası Grubu'nun (WBG) en büyük orta gelirli ortaklarından birisidir. 820 milyar USD büyüklüğündeki gayrisafi yurt içi hasılası (GSYH) ile dünyanın 17. büyük ekonomisidir*. On yıldan kısa bir süre içerisinde, ülkede kişi başına düşen gelir neredeyse üç kat artarak 10.000 USD'yi aşmıştır.

(*) IMF "Report for Selected Countries and Subjects". World Economic Outlook Database, Nisan 2014.

Güçlü Finansal Yapı

2001 sonrasında gerçekleştirilen temel reformlar Türkiye'nin finansal sektörünün küresel ekonomik krize rağmen nispeten güçlü kalmasına olanak tanımıştır. Türkiye, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma teşkilatı (OECD) ülkeleri arasında kriz sonrasında bankacılık sektörüne kamu desteği sağlamayan tek ülke olmuştur.

Rekabetçi Ekonomi

Türkiye geçtiğimiz on yıl içerisinde rekabetçilik anlamında önemli ilerlemeler kaydetmiş ve örneğin Dünya Ekonomik Forumu'nun Küresel Rekabetçilik Endeksinde 16 sıra yükselerek 43. sıraya yerleşmiştir. Aynı dönemde, 1 milyar USD'nin biraz üzerinde olan Yabancı Doğrudan Yatırım (YDY) son beş yılda ortalama 13 milyar USD'ye ulaşmıştır.

Kriz Sonrası Hızlı Toparlanma Süreci

2008 yılında başlayan küresel ekonomik kriz ekonomik büyümeyi yavaşlatsa da, ekonomi direncini korumuş ve Türkiye'yi bölgedeki diğer ülkelerin dersler çıkarabilecekleri bir örnek haline getirmiştir.

Kriz sonrasında işgücü piyasaları hızla toparlanmış ve mevsimsel olarak düzeltilmiş işsizlik ve istihdam oranları kriz öncesi düzeylere gelmiştir.

Donör Ülke Türkiye

Türkiye OECD ve G20 üyesidir ve ikili Resmi Kalkınma Yardımlarının (ODA) giderek daha fazla önem kazanan bir donörüdür.

TÜRKİYE

Nüfus (Milyon Kişi)*	76,7
Yüzölçümü (Km ²)	785.347
GSYH (Cari Fiyatlarla Milyar USD)	820
Kişi Başı Milli Gelir (Cari Fiyatlarla USD)	10.782
GSYH Büyümesi (%)**	4,0
İşsizlik Oranı (%)	9,7
Enflasyon (%)***	7,5

Kaynak:
TÜİK, 2014-2016 Orta Vadeli Program, Kalkınma Bakanlığı – 08/10/2013
(* Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2008-2013
(**) Sabit fiyatlarla yüzde değişimi göstermektedir.
(***) 2013

Samsun, Yeni Bir Başlangıç...

Eski adıyla Amisos...

Bereketli topraklar üzerinde medeniyetlerin geçit yaptığı tarihi abide, Samsun, Karadeniz'in Mezopotamya'sıdır. Coğrafi özellikleri Samsun'u her devirde cazip kılmış, şehri Karadeniz'in en önemli limanı haline getirmiştir. Kızılırmak ve Yeşilirmak vadileri ile Bafra ve Çarşamba ovaları arasında yer alan Samsun, denize paralel uzanmış bir deniz kıyısı gibi bereketli ve güzeldir. Bir doğa cenneti olmasının yanı sıra, Karadeniz ve çevresinin tarih öncesinden bu yana, en önemli ticari ve kültürel merkezi olmuş, nice medeniyetlere yaşam sunmuş olan Samsun'un 14 medeniyete beşiklik etmiş derinlikli geçmişi, onun parlak geleceğinin açık işaretidir.

İlk adım şehri...

Samsun, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün silah arkadaşları ile birlikte Kurtuluş Savaşımıza ilk adımı attığı, kurtuluş meşalesinin yakıldığı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurtuluş tarihinde bir ilk adım şehridir. Atatürk'ün "doğum günüm" dediği 19 Mayıs 1919 tarihiyle her Türk'ün zihninde ayrı bir yeri vardır.

Kuzeyin Parlayan Yıldızı...

Samsun, Karadeniz'in en büyük şehri, Karadeniz çanağındaki ülkeler için bir çekim merkezi ve bölgesel kalkınma ve gelişimin merkez kentidir. Türkiye'nin kuzey kapısı konumunda olan Samsun, bölgesini ve çevresini etkileyen, yönlendiren ve belirleyen bir kent konumuyla bugün açık ara karşımızdadır.

Neden Samsun?

- ✓ Ayrıcalıklı coğrafi ve stratejik konum
- ✓ Gelişmiş ulaşım altyapısı
- ✓ Büyük ve dinamik pazar
- ✓ Rekabetçi ve karlı bir bölge
- ✓ Genç ve nitelikli insan kaynağı
- ✓ Uygun maliyetler ve cazip teşvik olanakları
- ✓ Yeniliklere açık bir yatırım ortamı
- ✓ Yaşanabilir, modern şehir standardı

19 Mayıs 1919
Mustafa Kemal Paşa
Samsun'a çıktı.
Kurtuluş Savaşı
başladı.

1924 **ilk lokomotif**
Samsun'a getirildi.

Samsun Ticaret
Borsası kuruldu.

Fransızların
elinde bulunan
sigara fabrikası
Tekel'e
devredildi.

Samsun-Çarşamba
demiryolu
hizmete girdi.

Samsunspor Kulübü kuruldu.

Samsun Fuarı hizmete açıldı.

Samsun Havalimanı hizmete açıldı.

1919-1939

1940-1960

1961

Samsun Limanı'ndan
18 Milyon Liralık **ihracat**,
13 Milyon Liralık **ithalât** gerçekleşti.

Samsun-Sivas
demiryolu hizmete açıldı.

Samsun Limanı hizmete açıldı.

Karadeniz Bakır
İşletmeleri
hizmete girdi.

1981

1982-2002

2003 - ...

**Ondokuzmayıs
Üniversitesi
Tıp Fakültesi**
öğretime
başladı.

**Samsun-Çarşamba
Uluslararası
Havalimanı** açıldı.

Samsun-Kavak OSB
kuruldu.

Samsun Belediyesi,
Büyükşehir
statüsünü aldı.

Merkezi Samsun
olan **Orta Karadeniz
Kalkınma Ajansı**
Kuruldu.

**Samsun-Havza
OSB'nin kuruluşu**
onaylandı.

**Samsun Hafif
Raylı Sistem
Hizmete
Başladı.**

**Tekkeköy
Kapalı Spor
Salonu**
Açıldı.

Piazza AVM
açıldı.

**Mavi Akım
Doğalgaz İstasyonu**
hizmete girdi.

**Samsun
Limanı**
özelleştirildi.

**Samsun Fuar
ve Kongre
Merkezi**
açıldı.

Samsun'un ilk
OSB'si olan
Samsun OSB
kuruldu.

**Samsun Azot
fabrikası** üretime
başladı.

**Samsun Ticaret ve Sanayi Odası 100.Kuruluş
Yıldönümünü** kutladı.

Samsun-Bafra OSB
kuruldu.

**Atakum, Canik
ve İlkadım İlçe**
Oldu.

**Samsun Gıda
OSB** kuruldu.

Teknopark kuruluş
çalışmaları başladı.

Karadeniz'in
ilk vakıf
üniversitesi
Samsun'da
kuruldu.

**Samsun Lojistik
Merkez** çalışmaları
başladı.

Bulvar AVM
açıldı.

**Samsun
Teknopark**
faaliyete
geçti.

Temel Bilgilerle Samsun

Binlerce yıllık tarihi ile birçok medeniyete ev sahipliği yapmış bir şehir olan Samsun, halen bölgesinin sosyoekonomik açıdan en büyük kentidir.

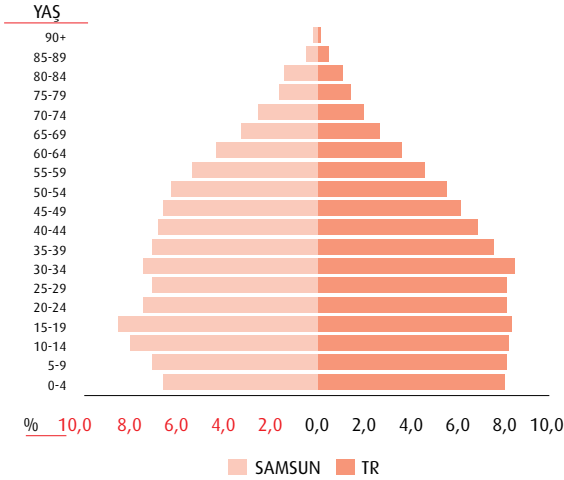
Sahip olduğu geniş nüfus Samsun'un yüksek potansiyelini daha da artırmaktadır.

Nüfus

Şehir	Nüfus
Bursa	2.740.970
Mersin	1.705.774
Kayseri	1.295.355
Samsun	1.261.810
Eskişehir	799.724
Trabzon	758.237
Ordu	731.452

Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2013

Samsun Nüfus Piramidi

Kaynak: TÜİK, ADNKS, 2013

İlin nüfus yapısında genç kesimin büyük yer tutuyor olması dinamik bir geleceği garanti altına almaktadır.

Karadeniz sahil seridinin orta bölümünde Yeşilirmak ve Kızılırmak nehirlerinin Karadeniz'e döküldükleri deltalar arasında yer alan Samsun'un komşuları; doğusunda Ordu, batısında Sinop, güneyinde Tokat ve Amasya, güney batısında ise Çorum illeridir.

Yüzölçümü

Şehir	Km ²
Kayseri	17.170
Mersin	15.620
İzmir	12.007
Samsun	9.352
Gaziantep	6.887
İstanbul	5.313
Kocaeli	3.623

Kaynak: TÜİK, İstatistiklerle Türkiye, 2012

Samsun ve İlçeleri

İlçe	Yüzölçümü (Km ²)	Nüfus	Şehirleşme Oranı (%)**
İlkadım*		312.248	98,77
Atakum*		149.226	92,69
Bafra	1.507	142.812	61,28
Çarşamba	641	136.184	47,80
Vezirokprü	1.798	101.715	28,18
Canik*		93.721	78,82
Terme	455	73.615	42,63
Tekkeköy	316	50.124	75,72
Havza	770	42.791	46,48
Alaçam	597	28.162	37,59
Ondokuzmayıs	245	24.454	46,18
Ayvack	399	22.444	26,99
Kavak	700	20.604	43,93
Salıpazarı	453	19.623	32,10
Asarcık	231	17.783	13,37
Ladik	464	17.230	49,22
Yakakent	38	9.074	56,69
Toplam	9.352	1.261.810	67,14

Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2008-2013

Harita Genel Komutanlığı, <http://www.hgk.msb.gov.tr>

(*) Merkez toplam yüzölçümü 739 Km²'dir.

(**) 2012

Samsun'da merkez ilçeler dahil 17 ilçe bulunmaktadır. Samsun'un kalbi olarak nitelendirilebilecek İlkadım ilçesi, nüfusu ve konumu itibarıyla metropol bir ilçedir. Alan genişliği bakımından en büyük ilçe ise Vezirokprü'dür.

Coğrafya ve Hayat Tarzı

Samsun, Türkiye'nin kuzeyinde Karadeniz kıyısında yer almaktadır. İl, genelde pek yüksek olmayan plato ve dağlardan oluşan bir topografik yapıya sahiptir. Yeryüzü şekilleri bakımından üç ayrı özellik gösterir. Güneyindeki dağlık kesim, dağlık kesimle kıyı şeridi arasında kalan yaylalar ve yaylalarla Karadeniz arasındaki kıyı ovalarıdır. Karadeniz'e dökülen ve biri Türkiye'nin en uzununu olan iki nehrin meydana getirdiği iki verimli ova il sınırları içerisinde yer almaktadır. Biri Kızılırmak Deltası ve Bafra Ovası, diğeri ise Yeşilirmak Deltası ve Çarşamba Ovası'dır. Karadeniz, yüksek dağlar arasında çok az yerinde böyle geniş alanlar için fırsat bırakmaktadır.

Kızılırmak sulak alanı; eko sistemi biyolojik çeşitlilik açısından son derece zengindir. Deltada 312 kuş türü tespit edilmiştir. Kuş varlığı açısından uluslararası ornitolojik öneme sahiptir.

İlin kıyı kesiminde tipik Karadeniz iklimi

Türkiye'nin merkezi Ankara'dan Karadeniz'e karayolu bağlantısı Samsun üzerinden sağlanmaktadır. Bu yollar Samsun'dan batıya Sinop'a, doğuya Ordu, Giresun, Trabzon, Rize ve Artvin'e ulaştırmaktadır. Bölgenin en büyük havalimanı Samsun-Çarşamba arasındaki ovada yer almaktadır. Samsun Limanı bölgenin en eski limanlarından. Demiryolu hattı bağlantısı bulunan liman şehrin tam ortasında kentin denizle bulunduğu o büyük körfeze yapılmıştır. Son dönemde şehrin doğu ve batı yakasında liman bölgesini de içine alacak şekilde yapılan rekreasyon çalışmaları ile şehir yeniden denizle buluşmuştur. Seyir terasları, gezinti yolları, koşu ve yürüyüş parkurları, hayvanat bahçesi, spor alanları, su parkları ve çok sayıda çay bahçesi ve lokanta ile bu bölge Samsun'da yaşayanların hayat kalitesini yükseltmektedir.

Samsun, geniş konut seçenekleri, düzenli bir toplum taşıma sistemi ve canlı bir ticari ve sinai ekonomi ile dinamik bir atmosfere sahip bütüncül bir şehirdir. Bunun yanında denizi, sahil ve plajları, ormanları ve yaylaları, kışın karla kaplanan dağları, gölleri ve ırmakları ve şifalı kaplıcaları ile yaşayanlarına ve misafirlerine eğlenceli ve refah bir hayat tarzı sunmaktadır. Kültürel çeşitlilik yemeklerine, kafelerine yansımış ve farklı eğlence etkinliklerinin bir arada yapılabildiği bir şehir meydana getirmiştir. Özellikle ilçelerde uzun süredir yapılan festivallere son dönemde uluslararası kültürel etkinlikler de eklenmiştir.

hakimdir. Ancak iç kesimlere gidildikçe karasal iklimin etkileri görülmeye başlanır. Samsun 'da yağış Doğu Karadeniz'e göre az, sıcaklık ise yüksektir.

Kıyı kesiminde kışlar ılık, ilkbahar sisli ve serin, yaz mevsimi ise kuraktır. Yağışlar genelde yağmur şeklindedir.

Ulaşım ve Altyapı

Samsun karayolu, demiryolu, denizyolu ve havayolu bağlantıları, coğrafi konumu ve ekonomik potansiyeli itibari ile Karadeniz'e kıyısı bulunan ülkeler başta olmak üzere, tüm BDT ülkeleri, Orta Asya Türk Cumhuriyetleri ve doğu komşumuz İran'a en kolay, süratli ve ekonomik ulaşım imkanlarına sahip bulunmaktadır. Dış pazarlara yakın olduğu kadar Samsun, Karadeniz otoyolu ile tüm Doğu Karadeniz illerine, demiryolu ve karayolu ile İç Anadolu'ya uzanan geniş bir hinterlanda sahiptir.

■ Havayolu

Samsun Çarşamba Havalimanı İç Hatlar ve Dış hatlar terminali olarak tek bir terminal binası içerisinde hizmet vermektedir. Engelsiz Havaalanı Kuruluşu sertifikasına sahip olan havaalanı, engelli veya hareket kabiliyeti kısıtlı yolculara da hizmet verebilmektedir. Şehir merkezine 25 km mesafede bulunan havaalanı yıllık 2 milyon yolcu kapasitesine sahiptir.

Çarşamba Havaalanı Kargo terminali Türkiye'nin dünyaya açılan 6. hava kargo terminalidir. Dünyanın 160 noktasına hava kargo hizmeti verilmektedir. 2009 yılından itibaren hizmet veren 5 bin metrekaresi kapalı alan olmak üzere toplam 11 bin metrekarelik alanda kurulu bulunan kargo tesisleri içerisinde geçici depolama alanı hizmetleri, soğuk zincir ürünleri ve soğuk hava depoları, lojistik depolama alanları taşımacılar için rampa ve forklift hizmetleri vermektedir.

2008-2013 Yılları Arasında Tüm Uçak Trafiklerinde Artış

DHMI, 2014

%103

2008-2013 Yılları Arasında Yolcu Trafiklerinde Artış

DHMI, 2014

%120

2011-2013 Yılları Arasında Kargo Trafiklerinde Artış

DHMI, 2014

%108

■ Karayolu

Ekonomik kalkınmanın ve refahın gelişmesinde büyük önemi olan karayolu taşımacılığı, kendi bünyesi içinde başlı başına bir ekonomik faaliyet olduğu gibi, diğer sektörlerle de çok yakın ilişkisi olan, bu sektörleri olumlu veya olumsuz yönde etkileyen bir hizmet sektörüdür.

Karayolu ulaşımının; noktalar arasında kesintisiz taşımaya olanak vermesi, bu taşıma modunun esnek yapısı, hızı ve modlar arası geçişlere uyumlu olması bu ulaşım türünün giderek daha da gelişmesine olanak vermektedir.

Samsun, karayolu ile Samsun-Ankara, Samsun-Amasya-Tokat, Samsun-İstanbul, Samsun-Trabzon-Rize istikametleri ile yurdun her yönüne dağılım imkânına sahiptir. Karadeniz'i Orta Anadolu'ya ve İstanbul'a bağlayan transit geçiş güzergahı üzerindedir.

İlçelerin İl Merkezine Uzaklıkları

Alaçam	78 Km
Bafra	51 Km
Çarşamba	37 Km
Havza	86 Km
Kavak	51 Km
Ladik	82 Km
Ayvack	62 Km
Atakum	6 Km
Terme	58 Km
Veziroköprü	115 Km
Ondokuzmayıs	33 Km
Salıpazarı	55 Km
Asarcık	44 Km
Tekkeköy	14 Km
Yakakent	84 Km
Canik	3 Km

Kaynak: KGM, 2014

■ Demiryolu

Organize sanayi bölgesi ile bağlantılı olarak yük taşıma potansiyelinin yoğun olduğu illerden biri olan Samsun (Gelemen), Ulaştırma Bakanlığı'nın lojistik merkezleri kurulması projesi kapsamında Türkiye'de işletmeye alınan 5 lojistik merkezi içerisinde.

İlde 148 km uzunluğunda demiryolu ana hattı mevcuttur. Samsun-Amasya ve Samsun-Sivas hatlarında çalışan bölgesel trenler ile yük yolcu taşımacılığı yapılmaktadır. Samsun-Çarşamba-Terme-Ünye-Fatsa ile Kırıkkale-Çorum-Samsun demiryolu hatlarının etüt çalışmaları tamamlanmıştır.

Uluslararası taşımaların kombine taşımacılık yöntemi ile (demiryolu+denizyolu) geliştirilmesi kapsamında, Samsun Limanı'nda bir dizi altyapı çalışması tamamlanarak Samsun-Kavkaz limanları arasında tren ferri hattı ile kombine taşımacılık yapılmaktadır.

Türkiye Demiryolları Haritası

— inşaatı devam eden

Kaynak: UDH, 2014

■ Deniz Yolu

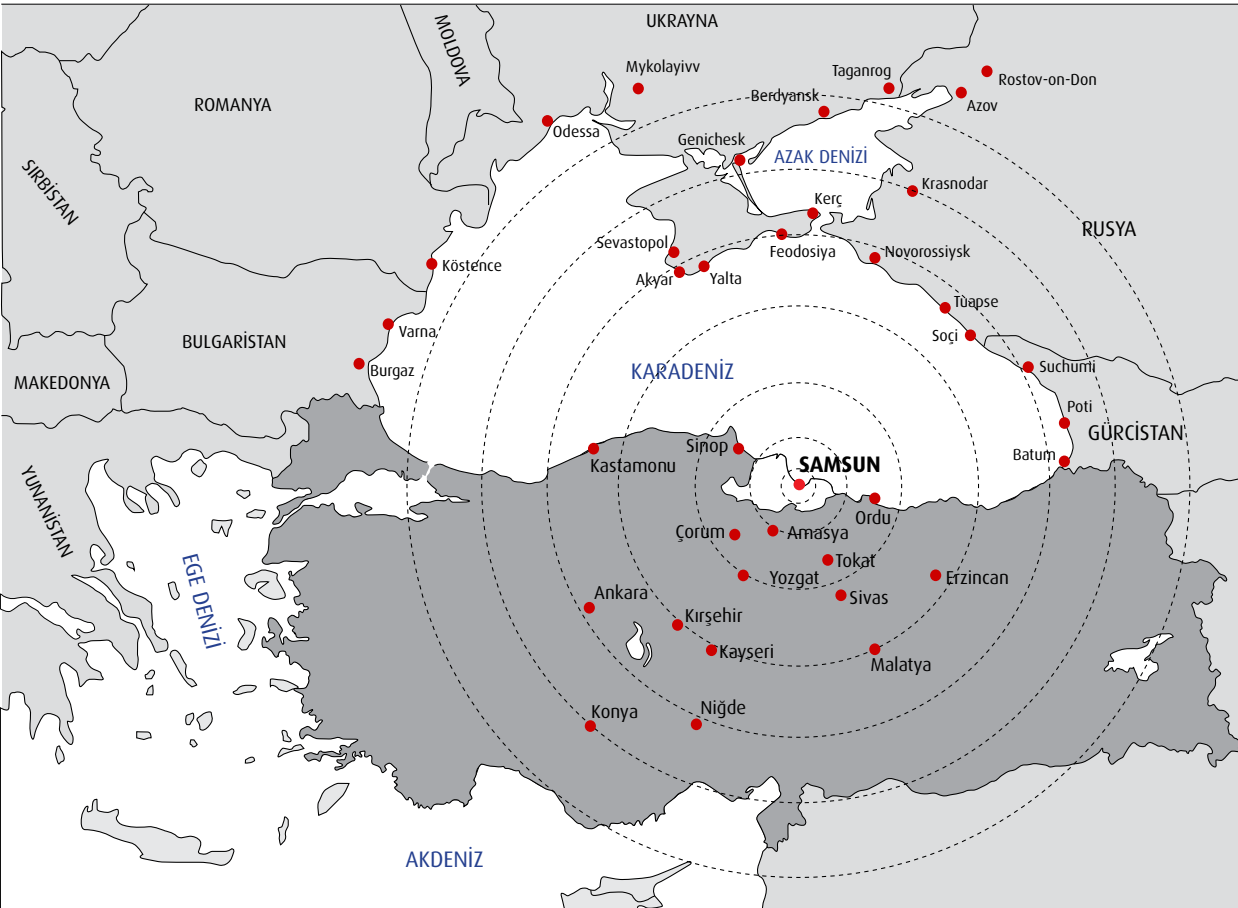
Samsunport, Türkiye'nin Karadeniz'deki demiryolu bağlantısı olan tek uluslararası limandır. İhracat, ithalat ve transit yüklerde demiryolu vagonlarına yükleme boşaltma ve taşıma hizmetleri yapılabilmektedir. Samsun-Kavkaz hattı demiryolu ferry hattı ile Rusya ile Türkiye arasında demiryolu taşımacılığı yapılmaktadır.

Samsun, 2012 yılsonu itibariyle ülkemizde en fazla konteyner elleçlenen 10 ilden biridir. Samsun'da 10 adet liman tesisi bulunmaktadır. 2012 yılı rakamlarına göre Samsun'da yapılan toplam elleçlemenin %90'ı sırasıyla Yeşilyurt Limanı, Samsunport ve Toros Tarım Limanı tarafından yapılmıştır.

Samsun'a 2013 yılında 12 kruvaziyer gemisi ile 1.281 yolcu gelmiştir.

ilde, Ro-Ro'lar ile yaş sebze meyve, TIR, dorse, araç ve yolcu taşımacılığı yapılmaktadır. Samsun-Novorossiysk hattına ilave olarak 2010 yılında Samsun-Kavkaz ve Samsun-Gelincik, 2011 yılında ise Samsun-Tuapse Ro-Ro hatları açılmıştır. Bu hatlarda 2013 yılı Ekim Ayı itibariyle 18.000'in üzerinde araç taşınmıştır.

Samsun'da Terme İlçe'sinde 1 faal tersane bulunmaktadır. Toplam 9 tersane yatırımı devam etmektedir. (DTGM, 2013) Tekkeköy tersane bölgesi içerisinde planlanan 4 adet tersaneden 3 tanesi prosedürleri tamamlayarak yatırım aşamasına gelmiş, diğeri yatırıma başlamıştır. 820 dönümlük bu alanda 1.700 kişiye istihdam sağlanması planlanmaktadır.

Samsun Limanı Hinterlandı

■ Toplu Taşıma

Şehirde hafif raylı sistem ve otobüsler, Samsun halkı ve şehre gelen misafirler tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. Hızla büyüyen kentte yeni yerleşim bölgeleri için güzergah açma ve düzenleme çalışmaları devam etmektedir.

Günlük 60.000 yolcu kapasitesine ulaşan Samsun Hafif Raylı Taşıma Sistemi ana hat güzergâhı, Üniversite bölgesinden başlayıp Gar istasyonu bölgesinde sonlanmaktadır. Şehrin modern yerleşim bölgesi olan Atakum'u da içine alan yaklaşık 16 km'lik hatta 21 adet yolcu istasyonu bulunmaktadır. Hattın şehrin doğu tarafında sanayi bölgesini de içerecek şekilde Havaalanına kadar, batı tarafında ise Taflan'a kadar uzatılması ve belirli bölümlerde metrobüs/trolley bus sistemi ile entegre edilmesi için fizibilite çalışmaları devam etmektedir.

Gelişmeye Açık ve Öne Çıkan Sektörler

- ✓ Tıbbi cerrahi el aletleri
- ✓ Sağlık hizmetleri
- ✓ Gıda
- ✓ Mobilya
- ✓ Lojistik
- ✓ Balıkçılık ve su ürünleri
- ✓ Ana metal sanayi
- ✓ Turizm
- ✓ Kümes hayvancılığı

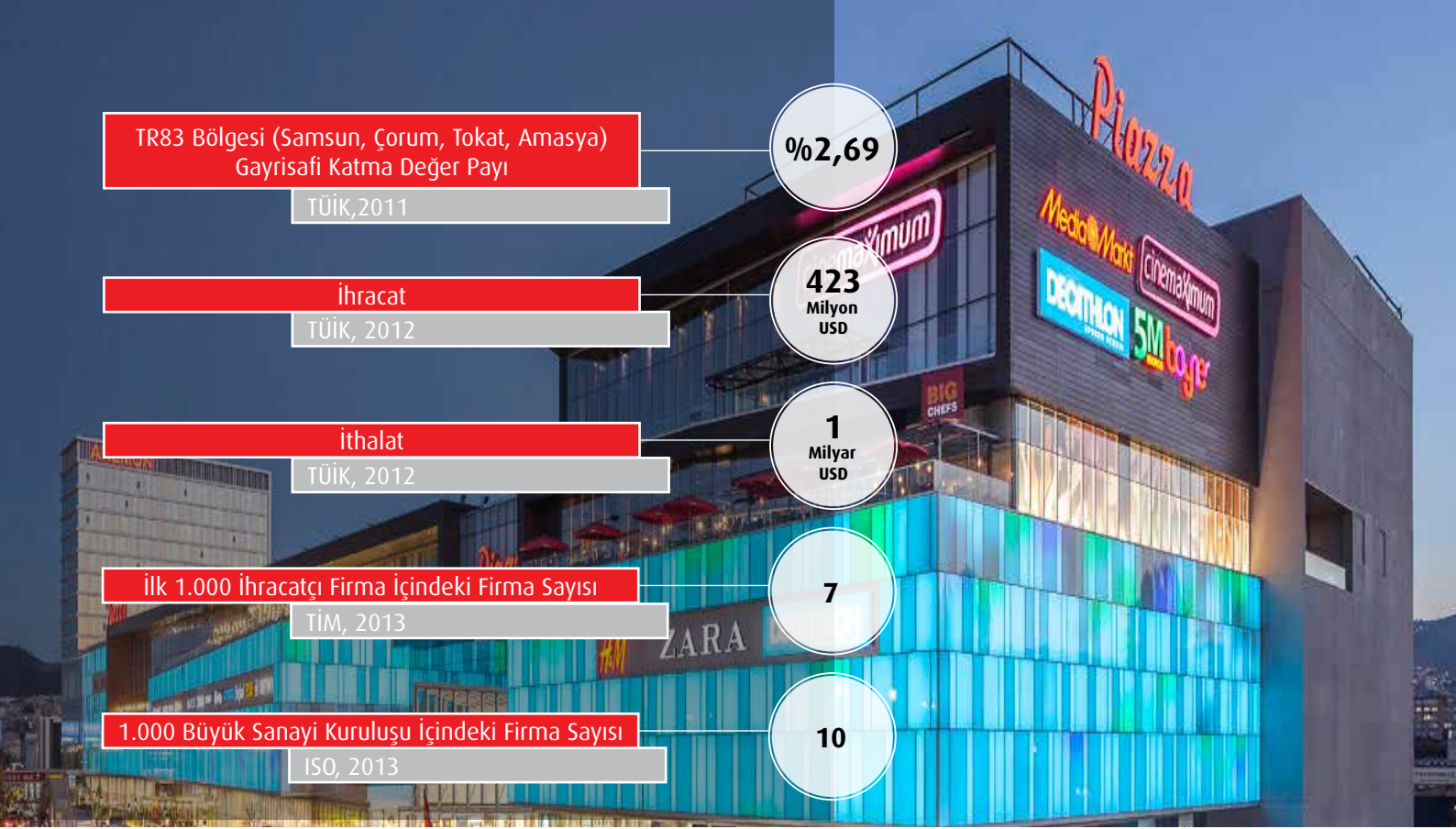
SAMSUN EKONOMİSİ

Samsun, ekonomisi ve nüfusu ile Karadeniz Bölgesi'nin en büyük kentidir. Şehrin ekonomisinde sanayi ve hizmet sektörlerinin payları artarken tarım sektörünün payı azalmaktadır. Samsun'un da içinde yer aldığı TR83 bölgesinde tarım sektörünün gayri safi katma değer payı 2004 yılında %22.7 iken 2010 yılında bu rakam %19.9'a gerilemiş, Sanayi sektörünün payı 2004 yılında %19.7 iken, %21.4'e yükselmiş, hizmetler sektörünün payı da 2004 yılında %57.6 iken 2010 yılında %58.6'ya yükselmiştir.

■ Bafra ve Çarşamba ovalarında yetiştirilen ürünler öncelikle bölge ihtiyacını gidermekle birlikte, yurdun dört bir yanına da pazarlanmaktadır. Tarım ürünlerinin ihracat imkânları şehrin ekonomisine ciddi katkı sağlayacak potansiyele sahiptir.

■ Samsun' da yapılan hayvancılık ailelerin kendisini geçindirmesine yönelik olmakla birlikte gelişmeye müsait ve yatırım yapılabilir bir alandır.

- Tıbbi ve Cerrahi El alet imalatı konusunda Türkiye’de merkez konumunda olan Samsun, hem bölgesinde hem de Türkiye geneli dikkate alındığında gelişmiş bir altyapıya sahiptir.
- Samsun, bölgesel ekonomik potansiyeli, insan kaynakları ve geçmişten gelen fuarcılık geleneği ile ulusal ve uluslararası fuar ve kongre merkezi olmaya adaydır. Samsun Fuar ve Kongre Merkezi’nin inşaatı bitmiş olup 2014 Kasım Ayı itibariyle hizmete girmiştir.
- Samsun ilinin de içinde yer aldığı TR83 Bölgesi’nin Lojistik Master Planı hazırlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır. Samsun lojistik merkezlerden biri olma konusunda kararlıdır.
- Samsun son zamanlarda gerçekleşen sağlık yatırımları ile sağlık merkezi olma yolunda ilerlemektedir.
- Şehre önemli katkılar sağlayacağı öngörülen Samsun’un ikinci üniversitesi 2012-2013 döneminde eğitime başlamıştır.

- Konteyner taşımacılığı hizmeti vermeye başlayan Samsun limanı şehre hareket kazandırmaktadır.
- Samsun, Rusya ve bölge ülkelerinin, Avrupa ve Akdenize açılan enerji koridorunun üzerinde olması nedeniyle, enerji yatırımları konusunda önemli potansiyele sahiptir.
- İlde son yıllarda başlayan ancak dünyadaki ekonomik kriz nedeniyle beklemeye alınan gemi inşa sanayi projeleri ve yan sanayi ile tersane yatırımları bulunmaktadır. Gelemen Bölgesi ve Terme İlçesi’nde tersane bölgeleri belirlenmiş olup Gelemen Bölgesi’nde mendirek ve altyapı inşaatları bitmiştir. Terme’de bir firma faaliyete geçmiştir.
- Samsun yakın zamana kadar pek yatırım almadığı büyük alışveriş merkezleri ve otel yatırımları da almaya başlamıştır. Bu yatırımların ile katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

İşyeri Sayısı

SGK, Temmuz 2014

21.493

Kurumlar Vergisi Mükellef Sayısı

GİB, Ekim 2014

5.509

Kurulan/Kapanan Şirket Sayısı

TOBB, Ocak-Ekim 2014, 10 Aylık
(83 Tasfiye)

808/291

İşsizlik

TÜİK, 2013

%6,6

Çalışan Sayısı

SGK, Temmuz 2014

255.268

■ Tarıma dayalı gıda sanayinin gelişmesi ve bu ürünlerin ihraç edilmesi Samsun için büyük öneme sahiptir. Gıda İhtisas Organize Sanayi Bölgesi'nde yatırımcılara arsa tahsisleri yapılmış olup firmaların yatırımları devam etmektedir.

■ 2011 yılı Sosyoekonomik Gelişmişlik endeksi (SEGE) çalışmasında Samsun bir sıra gerileyerek 33. sırada yer almıştır. 2003 SEGE sıralaması 32. lik olan Samsun, 1996 yılı SEGE çalışmasında 76 il arasında 35. sırada yer almaktaydı.

■ Turizmin Samsun ekonomisindeki payı az olmakla birlikte il merkezinde olduğu gibi ilçe ve köylerde de gezip görülmeye değer çok sayıda tarihi ve turistik yerler mevcuttur. Ayvack'ta su sporları, Lâdik'te kış sporları, Havza'da kaplıca turizmi, Vezirköprü'de kültür turizmi yapılmaktadır. Yaz aylarında denizden ve kumdan yararlanılabildiği gibi kış aylarında da av turizmi yapılabilmektedir.

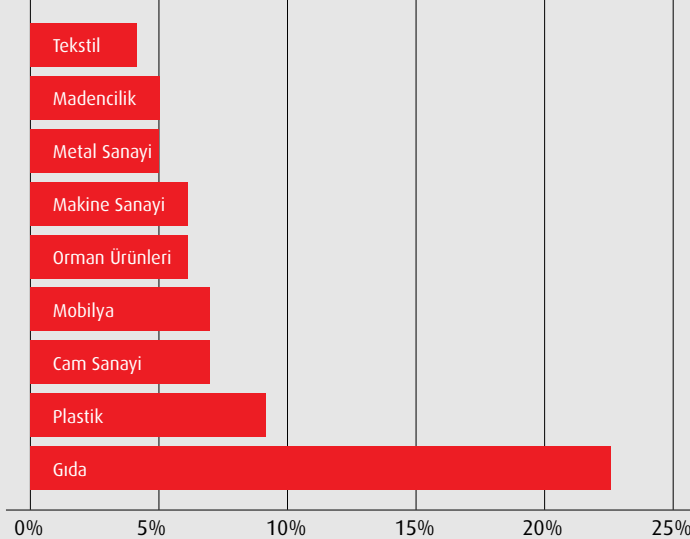
Öne Çıkan Yatırım Alanları

- ✓ Medikal Ürünler Sektörü (Cerrahi El Aletleri ve Tıbbi Cihazlar)
- ✓ Sağlık Hizmetleri
- ✓ Mobilya Sektörü
- ✓ Gıda ve Tarıma Dayalı Sanayi
- ✓ Ana Metal Sanayi
- ✓ Lojistik
- ✓ Turizm
- ✓ Balıkçılık
- ✓ Enerji
- ✓ Tersane-Yan Sanayi

Sanayi

İşyeri Sayısına Göre Samsun'da Öne Çıkan Sektörler

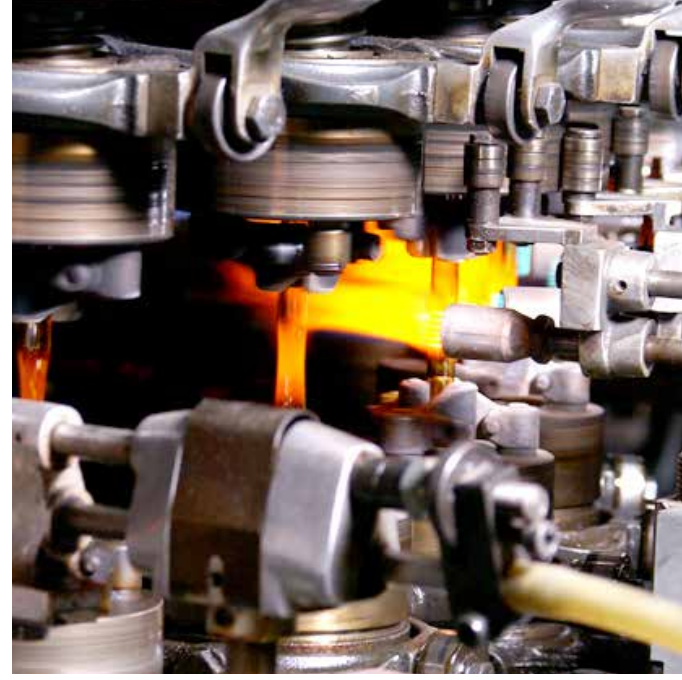

Kaynak: Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 81 İl Sanayi Durum Raporu, Aralık 2013

Samsun ilinin coğrafi konumu ve yapısı sanayi yatırımları için diğer Karadeniz illerine göre daha avantajlı durumdadır. Şehrin bu özelliği başta bakır, gübre ve sigara fabrikaları olmak üzere büyük sanayi işletmelerinin bölgede kurulmasına zemin hazırlamıştır.

Şehirde kamuya ait sanayi tesisleri ile başlayan sanayileşme süreci 1980 sonrası dönemde Organize Sanayi Bölgelerinin kurulması ve özel sektör yatırımları ile devam etmektedir.

Samsun'da sanayi siciline kayıtlı sanayi işletmesi sayısı 868 adettir. Toplam sanayi işletmesi içerisinde %1'lik bir oran ile sanayisi gelişmiş illerimiz arasında yer almaktadır.

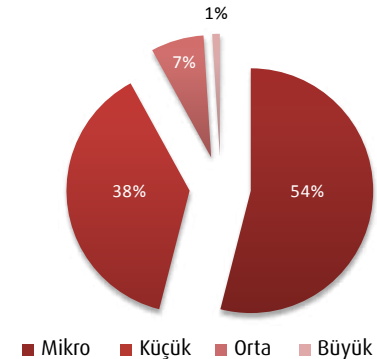
Samsun'un da içinde yer aldığı TR83 bölgesinde 2008 yılında sanayinin gayrisafi katma değer payı %21,6, ticaretin payı %18,6, hizmetlerin payı da %59,8'dir. 2004 yılında ise sanayinin payı %19,7, tarımın payı %22,7, hizmetlerin payı ise %57,6 idi. Bölgede tarımın payı azalırken sanayi ve hizmetlerin payı artmaktadır.

2011 yılı itibariyle Samsun'da tüketilen elektriğin %44,11'i sanayi işletmeleri tarafından tüketilirken Türkiye'de bu oran %47,28'dir. Samsun sanayi işletmelerinin elektrik tüketimi payı %1,22 olup 23. sırada yer almaktadır. 858 KWh'lik kişi başına sanayi işletmesi elektrik tüketimi ile de 33. sırada bulunmaktadır.

Samsun'dan yapılan ihracatın büyük bir kısmı sanayici firmalar tarafından organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilmektedir. İhracatın yarısından fazlasını demir ve çelik, değirmencilik ürünleri, motorlu kara taşıtları, makina ve cihazlar oluşturmaktadır.

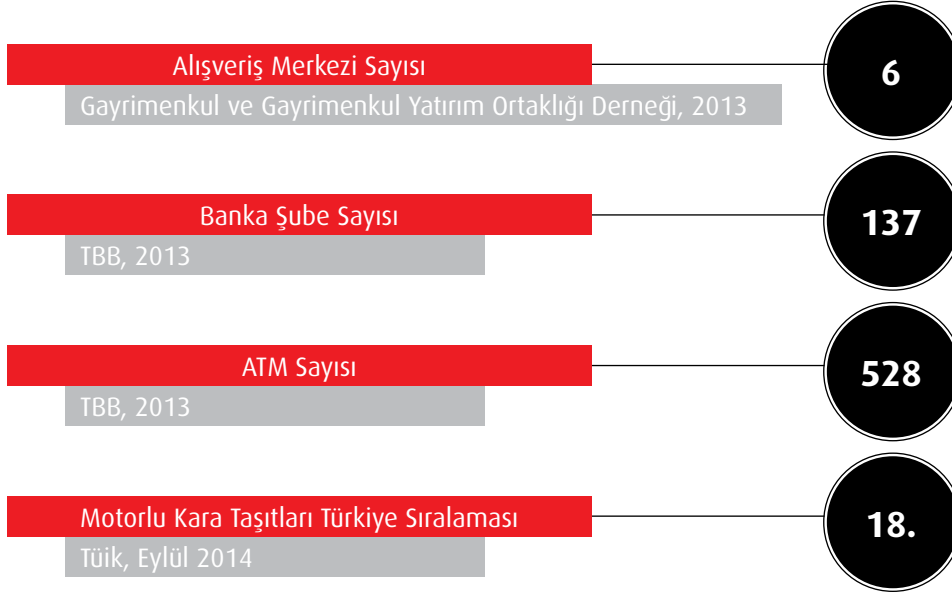
İlde altı adet Ticaret ve Sanayi Odası mevcuttur. Bu odalara kayıtlı toplam faal üye sayısı (askıdaki firmalar hariç) 14.02.2013 tarihi itibariyle 9.255 adettir. Toplam üye sayısı yaklaşık 1.100 olan 4 adet Ticaret Borsası (Samsun, Bafra, Çarşamba, Terme) faaliyet göstermektedir. Ayrıca, 35.427 esnafın üye olduğu 71 adet Esnaf Odası ve 1 adet üst birlik bulunmaktadır.

Büylüklerine Göre Samsun'daki İşletmeler

Kaynak: Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, 81 İl Sanayi Durum Raporu, Aralık 2013

Ticaret

■ Samsun uluslararası limanları, demiryolları, denizyolu, karayolu ve havayolu bağlantıları ve çok modlu taşımacılığa uygun altyapısı ve coğrafi konumunun verdiği avantajlar ile ülkemizin lojistik üslerinden biri olma potansiyeline sahiptir.

Bölgesel Rekabet Edebilirlik Operasyonel Programı 4. Proje Paketine Samsun'da Lojistik Merkez Kurulmasına yönelik sunulan proje, en yüksek bütçeli proje olarak kabul edilmiş ve bu hususta çalışmalar başlatılmıştır.

TCDD tarafından belirlenen 6 Lojistik Köy projesinden birinin kurulması, havaalanı kargo terminalinin faaliyete geçmiş olması, Rusya ile imzalanan KavKaz demiryolu ve tren seferleri anlaşması, Bakü-Tiflis-Kars-Demiryolu Projesi ve Samsun Ankara-Mersin Demiryolu Projesi ile Samsun kenti, ticaret ve lojistik merkezi olma yolundadır.

Samsun sahip olduğu 3 liman ile bölgenin deniz taşımacılığı merkezidir. Ege ve Akdeniz bölgesinden gelen üzüm, incir, domates gibi tarım ürünleri Samsun Limanı'ndan ihraç edilmektedir. Yine kömür, buğday, demir cevheri gibi ürünler de Samsun Limanı'ndan girerek İç ve Doğu Anadolu Bölgelerine dağılmaktadır.

■ Ülkemizin sağlık alanında öne çıkan kentlerinden biri olan Samsun'da kamu hastaneleri yanında özel sektöre ait 8 hastane bulunmaktadır. Sağlık alanındaki bu konumu nedeniyle ülkedeki pek çok kamu sağlığı uygulaması için pilot bölge olarak seçilen ilde özel sağlık kuruluşları yatırımları da hızla artmaktadır.

■ 19 Mayıs Üniversitesi'nin yanı sıra özel bir üniversite eğitim öğretime başlamıştır.

■ Samsun ili deniz ve tatlı su ürünleri ve kültür balıkçılığında önemli yatırımlara sahiptir. Bu alanda yapılan yatırımların artması, su ürünlerinin işleneceği tesislerin ve soğuk hava depolarının açılmasını teşvik edecektir.

■ İlde bulunan finans ve sigorta kuruluşlarının bölge müdürlükleri, şubeleri ve alışveriş merkezleri, ilin ticaret hacmini artırmaktadır.

■ Samsun, otomotiv satış ve satış sonrası hizmet sektöründe, Karadeniz Bölgesi'nde lider durumdadır. Ülkemizde Ford Transit araçlarının ikinci el satışında Terme ilçesi ilk sırada yer almaktadır.

■ Samsun Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi, fuarcılık sektörüne, bölge fuarcılığına ve ülkeler arası ticaretin gelişmesine katkı sağlamak üzere 2014 yılında faaliyetlerine başlamıştır.

■ Samsun, termal turizm açısından önemli merkezlere sahiptir. Havza Bölgesi, Bakanlar Kurulu kararı ile Turizm Merkezi ilan edilmiştir. Ladik ilçesinde mevcut termal su kaynağı üzerinde Termal Tatil Köyü yapım çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca Ladik'te kış sporları merkezi tamamlanmış ve faaliyete geçmiştir.

■ Karadeniz sahilinde bulunan ve RAMSAR sözleşmesi ile koruma altına alınan büyük sulak alanlarda, Türkiye'de bulunan 420 kuş türünden 320'si bulunmaktadır. Bu alanlarda kuş gözlem evleri yapılmıştır.

■ Samsun bölgenin enerji konusunda akaryakıt-LPG depolama ve ikmal merkezi konumundadır.

OSB, KSSler, Serbest Bölge

Samsun'da üretim ve ihracatın büyük bir kısmı başta Merkez OSB olmak üzere Organize Sanayi Bölgelerinde gerçekleşmektedir. İlde Samsun Merkez OSB, Samsun Gıda İhtisas OSB, Kavak OSB, Bafra OSB ve Havza İhtisas OSB olmak üzere toplam 5 adet Organize Sanayi Bölgesi bulunmaktadır.

Havza Tarımsal Ürün İşleme ve Tarım Makinaları İhtisas OSB kuruluş çalışmaları devam etmektedir. İhalesi gerçekleşen OSB'nin altyapı çalışmalarının 1 yıl içerisinde tamamlanması planlanmaktadır. Çalışmaların tamamlanmasının ardından yatırımların başlayacağı OSB'ye yoğun ilgi beklenmektedir.

Samsun Merkez OSB

Faal Firma sayısı	76	
Aktif Çalışan Sayısı	5.073	
Ağırlıklı Sektörler	Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizat Hariç)	
	Ana Metal Sanayii	
	Kauçuk ve Plastik Ürünlerin İmalatı	
	Kimyasalların ve Kimyasal Ürünlerin imalatı	
Lokasyon	En Yakın Karayolu	1 Km
	En Yakın Liman	2 Km
	En Yakın Demiryolu	2 Km
	En Yakın Hava yolu	13 Km
İmar ve Parsel	Büyüklüğü	1.606.522 m ²
	Sanayi Parsel Sayısı	111
	Tahsis Edilen Tahsis Edilecek	111 -
Enerji ve Altyapı	Elektrik Kurulu Güç	40 MVA
	Doğalgaz Var mı?	Evet
	Su Temini	Saski

Kaynak: OSB Bilgi Sitesi, Samsun OSB Müdürlüğü, Haziran 2014

İhtisas OSB olarak yeni faaliyete geçen Gıda OSB'de tüm yer tahsisleri tamamlanmıştır. İlin tarım ve gıda potansiyelini ortaya çıkaracak olan Gıda OSB'nde işletmeler tam olarak faaliyete geçtiğinde Samsun tarım ve tarıma dayalı sanayinin gelişmesine de önemli katkı yapacaktır.

Samsun Gıda OSB

Faal Firma sayısı	22	
Aktif Çalışan Sayısı	200	
Lokasyon	En Yakın Karayolu	0 Km
	En Yakın Liman	2 Km
	En Yakın Demiryolu	4 Km
	En Yakın Hava yolu	4 Km
İmar ve Parsel	Büyüklüğü	47 Hektar
	Sanayi Parsel Sayısı	24
	Tahsis Edilen Tahsis Edilecek	24 -
Enerji ve Altyapı	Elektrik Kurulu Güç	25 MVA
	Doğalgaz Var mı?	Hayır
	Su Temini	Saski

Kaynak: OSB Bilgi Sitesi, Gıda OSB Müdürlüğü, Haziran 2014

Samsun Merkez OSB

Bafra OSB

Bafra OSB'nin 700 dönüme yakın 2. etabı, Türkiye'nin ilk Medikal İhtisas OSB'si olarak planlanmaktadır. Yine Bafra'da Sera OSB kurulma çalışmaları bulunmaktadır.

Bafra OSB

Faal Firma sayısı	22	
Aktif Çalışan Sayısı	210	
Arsa Satış Bedeli	2.7 TL/m ²	
Ağırlıklı Sektörler	Gıda Ürünlerinin İmalatı	
	Ana Metal Sanayii	
	Tarım ve Ormancılık Makinelerinin İmalatı	
Lokasyon	En Yakın Karayolu	5 Km
	En Yakın Liman	50 Km
	En Yakın Demiryolu	50 Km
	En Yakın Havayolu	80 Km
İmar ve Parsel	Büyüklüğü	228 Hektar
	Sanayi Parsel Sayısı	145
	Tahsis Edilen Tahsis Edilecek	28
		117
Enerji ve Altyapı	Elektrik Kurulu Güç	50 MVA
	Doğalgaz Var mı?	Hayır
	Su Temini	Kuyu Suyu

Kaynak: OSB Bilgi Sitesi, Bafra OSB Müdürlüğü, Haziran 2014

Kavak OSB'de 1. Etapta bulunan 46 parselin tümünün tahsis işlemleri tamamlanmış olup 2. Etap için fizibilite ve proje çalışmaları devam etmektedir.

Kavak OSB

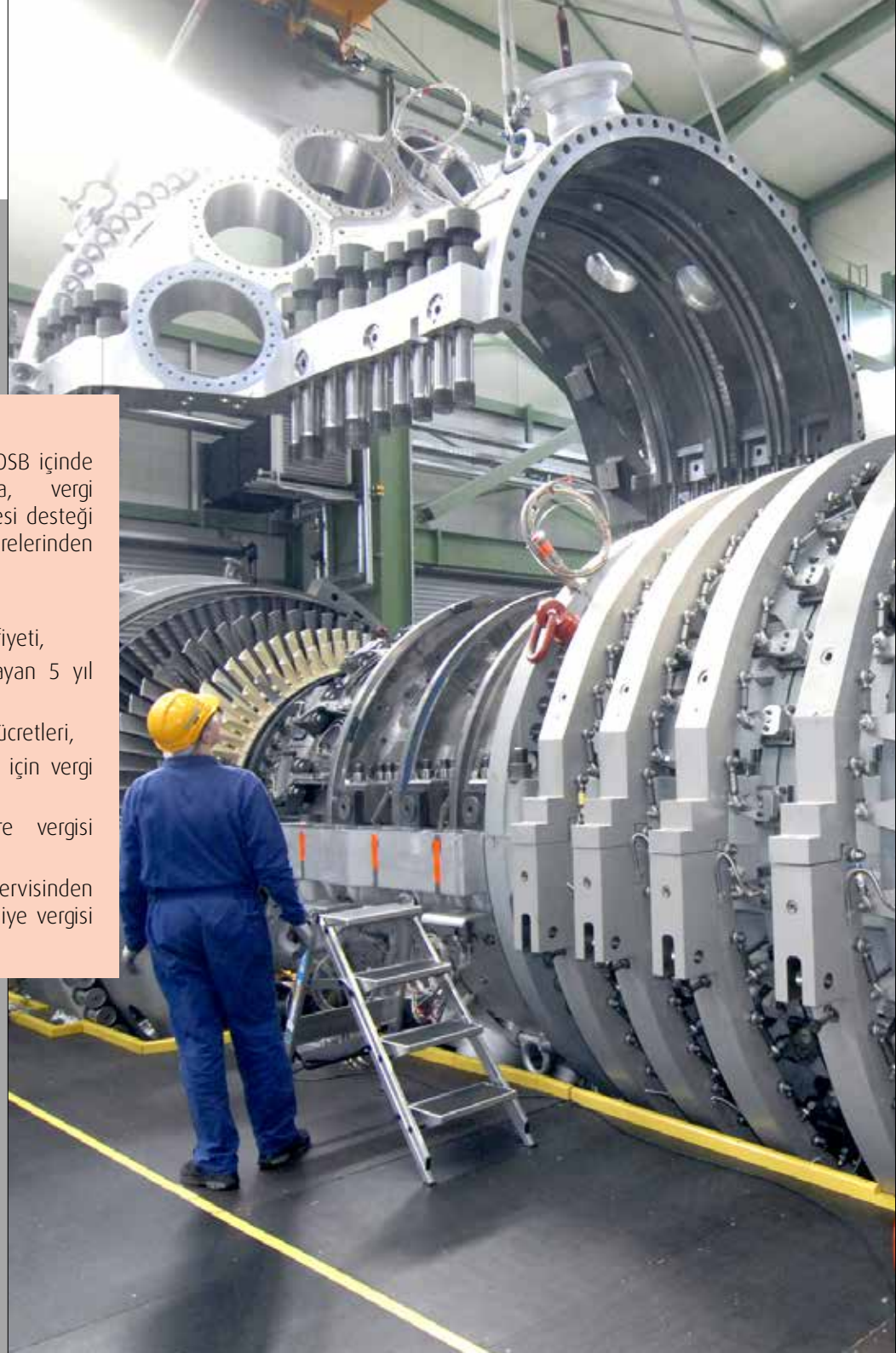
Faal Firma sayısı	17	
Aktif Çalışan Sayısı	532	
Arsa Satış Bedeli	1.5 TL/m ²	
Ağırlıklı Sektörler	Madeni Eşya	
	Gıda Ürünlerinin imalatı	
	Cam Sanayi	
	Demir ve Demir Dışı Metaller	
Lokasyon	En Yakın Karayolu	3 Km
	En Yakın Liman	50 Km
	En Yakın Demiryolu	6 Km
	En Yakın Havayolu	70 Km
İmar ve Parsel	Büyüklüğü	104 Hektar
	Sanayi Parsel Sayısı	76
	Tahsis Edilen Tahsis Edilecek	46
		30
Enerji ve Altyapı	Elektrik Kurulu Güç	25 MVA
	Doğalgaz Var mı?	Hayır
	Su Temini	İsale Hattı

Kaynak: OSB Bilgi Sitesi, Kavak OSB Müdürlüğü, Haziran 2014

Kavak OSB

OSB'lerin Yatırımcılara Sunduğu Avantajlar

- Teşvik sisteminde, yatırımların OSB içinde gerçekleştirilmesi durumunda, vergi indirimi ve sigorta işveren hissesi desteği açısından bir üst bölge oran ve sürelerinden faydalanma,
- %70 indirimli yer tahsisi,
- Arazi satın alımlarında KDV muafiyeti,
- Tesisin inşaatından sonra başlayan 5 yıl süre için emlak vergisi muafiyeti
- Düşük su, doğal gaz ve iletişim ücretleri,
- Parsellerin birleşmesi/ayrılması için vergi muafiyeti,
- Belediyeden inşaat ve çevre vergisi muafiyeti,
- Eğer OSB, belediyenin servisinden yararlanmıyorsa katı artık belediye vergisi muafiyeti

Küçük Sanayi Siteleri

İlde, 2012 sonu itibariyle toplam 15 adet küçük sanayi sitesi (KSS) bulunmaktadır. Bu küçük sanayi sitelerinde bulunan toplam 5.439 adet işyerinde 12.410 kişi istihdam edilmektedir. Lojistik Organize Sanayi Bölgesi oluşturma çalışmaları devam etmektedir.

Serbest Bölge

Samsun Serbest Bölgesi 1998 yılı itibariyle resmen açılmıştır. 5.000 m² lik kapalı depo, 28 adet toplam 850 m² 'lik büro ve banka binası kontrol ve güvenlik binası, trafo binası, kantar tesisi ile ısı merkezi binasına 2010 yılında 5.000 m² lik bir adet yatay depo ve 5000 tonluk 5 adet çelik tahıl silosu daha eklenerek hizmete sunulmuştur. Yine 2010 yılı sonu itibariyle bölgedeki yolların tamamı altyapısı tamamlanarak betonlanmıştır. Kullanıcıların ihtiyaç duyduğu doğalgazın temini sağlanmıştır.

Bölgede toplam 27 ruhsatlı firma bulunmaktadır. Üretim yapan kullanıcılar ağaç masif panel, tıbbi malzeme, ilaç dolumu, ilaç ampülü üretimini gerçekleştirmektedirler. Alım satım ve üretim konusunda faaliyet ruhsatı alan firmalar ile depo kullanma belgesi sahibi kullanıcılar buğday, kepek, küspe, mısır, soda, kostik soda ticareti yapmaktadırlar.

2012/2013 döneminde bölge toplam ticaret hacmi %30,48 artış göstererek 91.5 Milyon USD seviyesine yükselmiştir. 2013 sonu itibariyle bölgedeki istihdam 408 kişidir.

■ Medikal Ürünler Sektörü (Cerrahi El Aletleri ve Tıbbi Cihazlar)

Medikal Sanayi Sektörü, Türkiye’de çok genç bir endüstri kolu olmasına rağmen dünyadaki gelişime paralel olarak hızla büyümektedir. Ülkemiz ağırlıklı olarak ithalata karşıladığı tıbbi cihaz ihtiyacına bunun yaklaşık %15’i kadar yerli katkı ile cevap verebilmektedir.

Son yıllarda ekonomideki yerini daha da sağlamlaştırarak dikkatleri üzerine çeken tıbbi cihaz sektörü, önümüzdeki yıllarda ihracatta ciddi atılımlar yapabilecek bir işgücü ve tesis potansiyeline sahiptir.

Samsun’da sağlık ekipmanları sektörünün ortaya çıkışı 1980’li yılların başlarına uzanmaktadır. Silah üretiminden cerrahi alet tamiratına geçiş ile başlayan ve zaman içerisinde önemli gelişme gösteren sektörde, bugün 50’ye yakın firma tarafından cerrahi motor sistemleri, steril konteyner sistemleri, fiber optik aydınlatma, hastane gaz sistemleri, cerrahi aletler, genel cerrahi, beyin cerrahi, beyin ekartör, ortopedi, silikon taban ve tutucu, terlik, röntgen cihazları, işitme cihazları, tel sepet, laboratuvar kurulumu, tıbbi sarf malzeme, hastane yatakları gibi medikal sektörüne ilişkin pek çok ürün üretilmekte ve 70’in üzerinde ülkeye ihraç edilmektedir.

Belli başlı ülkelere gönderilen ürünler arasında, Avrupa (Almanya, Fransa ve İtalya) ve Kuzey Afrika'ya cerrahi alet ve steril konteyner, Fransa, İtalya ve ABD'ye tel sepet Azerbaycan'a cerrahi motor, tıbbi malzeme ve steril konteyner, Rusya, Suriye ve Gürcistan'a farmaküler ve enjektüel ampul, yine Rusya'ya oksijen başlıkları bulunmaktadır. Bulgaristan, İran, Irak, Tunus ve Yunanistan'a işitme cihazları ile Rusya, Tunus ve Cezayir'e ise kalıp ihraç edilmektedir.

Samsun, tıbbi cerrahi el aletleri üretiminde, Almanya'nın Tutlingen, Pakistan'ın Sailkot kentlerinden sonra önemli bir kümelenme ve üretim merkezlerinden biri olarak değerlendirilmektedir.

■ Sağlık Sektörü

Hastane Sayısı

TÜİK, 2013

29

Hastane Yaklaşık Yatak Sayısı

TÜİK, 2013

4.000

Yaklaşık Sağlık Personeli Sayısı

TÜİK, 2013

10.000

İnsan Sağlığı ve Sosyal Hizmetler Alanında
Faaliyet Göstermekte Olan Firma Sayısı

Samsun TSO, 2014

114

Sağlık Bakanlığı tarafından 2008 yılında başlatılan Sağlık Kentleri Projesi kapsamında seçilen 16 ilden biri olan Samsun, Karadeniz Bölgesi'nde hem konum bakımından hem de mevcut altyapısının, sağlık hizmetlerinde uzmanlaşma ve kalite geliştirme gibi avantajları nedeniyle son yıllarda bölgenin gözde kenti olmuştur.

Bölgede tıp fakültesinin bulunması, 4 bini aşkın yatak kapasitesi, 21'i kamu 8'i özel hastane, estetikten ortopediye, ruh ve sinir hastalıklardan ortodontiye, genel hastalıklardan kardiyovasküler

cerrahi ve müdahalelere her alanda Samsun, sağlık hizmetlerine başvuruları karşılayan bir kenttir. Özellikle kaplıca/termal turizm için uygun potansiyele sahip olan Samsun'da son yıllarda bu tür termal merkezlerin çevresindeki konaklama imkanları da bu potansiyeli avantaja dönüştürecek şekilde gelişmiştir.

Sağlık hizmetleri sektöründeki potansiyelin farkına varılarak son yıllarda önemli projeler başlatılmıştır. "Sağlık Kenti Samsun" bu projelerden biridir. Bu proje Sağlık Bakanlığı'nın

sağlık kentleri projesiyle de eşleştirilerek şehre tanıtım avantajı sağlanmış, Samsun Sağlık Sektör Platformu kurulmuştur. Samsun'un Karadeniz'e kıyı ülkelerin tedavi merkezi olma iddiası bu projeye vurgulanmıştır.

Samsun aynı zamanda Anadolu'da kurulan ilk ilaç firmasının yer aldığı ildir. İlde dünyanın önde gelen firmalarına ait ürünlerin üretim ve ithalatı gerçekleştirilmekte olup 65 milyon kutu kapasiteli bir üretim tesisi yer almaktadır.

■ Gıda Sektörü

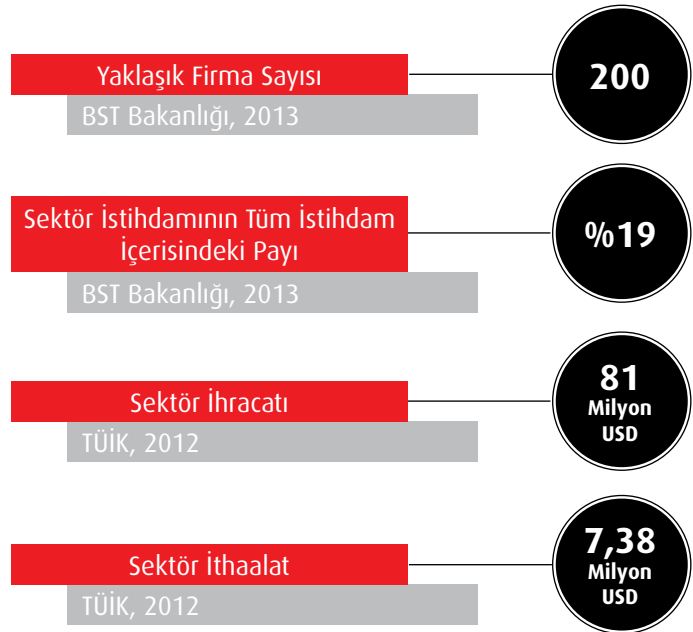

- İl merkezinde; un, helva, şekerleme, reçel, bakliyat, gıda, balık işleme tesisleri,
- Havza İlçesi'nde; un fabrikaları, süt ürünleri tesisleri,
- Bafra İlçesi'nde; un, çeltik, salça, bakliyat, gıda işleme tesisleri,
- Çarşamba ve Terme İlçelerinde; fındık kırma, çeltik işletmeleri,
- Yakakent İlçesi'nde; balık işleme tesisleri faaliyet göstermektedir.

Türkiye her geçen yıl dünya gıda ve içecek pazarında daha etkin bir oyuncu olma yolunda ilerlemektedir. Ülkemiz bu alanda üretim gücünü tarımsal üretimden almaktadır.

Türkiye'de gıda ve içecek sanayine ilişkin KOBİ'ler hemen hemen her yerde bulunmaktadır. Samsun, gıda ve içecek imalatına yönelik işletmelerin kümelenme gösterdiği iller arasındadır. Tarıma dayalı gıda sanayinin gelişmesi ve bu ürünlerin ihraç edilmesi il için büyük öneme sahiptir. 2007 yılında kurulan Samsun Gıda İhtisas OSB, Türkiye'nin ilk Gıda ihtisas OSB'lerinden biridir.

Samsun ili genelinde gıda sektöründe un, fındık, kanatlı hayvan, piliç ve şarküteri ürünleri, yem, balık yemi, balık unu, balık yağı, çeltik, pirinç, helva, şekerleme, reçel, süt ürünleri imalatı ve salça imalatı yapılmaktadır.

■ Mobilya Sektörü

Yarattığı katma değer ve yüksek istihdam potansiyeli ile ülke ekonomisinde önemli bir yere sahip olan mobilya sektörü, Samsun ekonomisi için de oldukça önemlidir.

Yaklaşık Üretici Firma Sayısı

Samsun TSO, 2013

1.000

Yaklaşık Çalışan Sayısı

SGK, 2010

1.200

Yaklaşık Dış Ticaret Hacmi

TÜİK ISIC, 2013

14
Milyon
USD

Sektör son yıllarda gerçekleştirdiği gelişme ile gerek kalite gerekse tasarım açısından dünya ile rekabette önemli mesafe almıştır. İlde de istihdam ve üretimde öne çıkan sektörlerden birisi olan mobilya sektörü hızla gelişme kaydetmektedir.

Samsun ilinde orman ürünleri ve mobilya sanayi sektöründe önemli işletmeler mevcuttur. Bu alanda pek çok küçük ve orta boy sanayi tesisleri bulunmaktadır. Genel olarak tomruktan kereste işleyen işletmelerin bir şekilde mobilya sektöründe de hizmet verdikleri görülmektedir.

Samsun'da ağaç, ağaç ürünleri ve mobilya imalatı alanında üretilen ürünler, mdf, kereste, yonga levha, demir veya çelikten inşaat aksami, ağaçtan kontratbla, odunsu maddelerden levhalar, parke panolar, yaylı yatak oturma grupları imalatı, masif ahşap panel, masif ve kaplamalı iç kapılar, konut, otel, hastane vb. projelere yönelik mobilyalar, ahşap kablo makarası ve ev mobilyalarıdır (yatak odası, yemek odası, oturma grubu, yatak, baza).

■ Enerji Sektörü

Türkiye Elektrik İhtiyacının

OMV, 2014

% 3'ü

Terme ilçesi'nde kurulu doğalgaz kombine çevrim santrali, 2013 yılından itibaren Türkiye'nin elektrik ihtiyacının yaklaşık %3'lük kısmını karşılamaya başlamıştır. 890 MWe kapasiteli Türkiye'nin ilk tek shaftlı doğal gaz kombine çevrim santrali olan doğal gaz santrali, deniz suyu ile soğutma sistemi ile aynı zamanda Türkiye'nin en çevreci santrallerinden biridir.

Samsun bölgesinin enerji sektöründeki konumuyla bir enerji üssü haline gelmiştir. Zengin enerji kaynaklarına yakınlığı ve uluslararası ticari ilişkileriyle çoklu enerji merkezidir.

Rusya'dan alınan doğalgaz, Karadeniz'in altından Mavi Akım boru hattıyla Samsun'a, Samsun'dan tüm Türkiye'ye ulaşmaktadır.

1.200 kilometre uzunluğunda doğalgazı taşıyan boru hattının, yaklaşık 380 kilometresi, Karadeniz'in altından geçmektedir. Deniz altındaki boru hattı, 2.140 metre derinlikle, yeryüzünün en derindeki boru hattıdır. Yıllık 16 milyar metre küp kapasiteli boru hattından Türkiye, 2002 yılı sonundan bu yana gaz almaktadır.

Samsun-Ceyhan Petrol Boru Hattı Projesi ise ülkemizi enerji koridoru haline dönüştürecek, İstanbul ve Çanakkale boğazlarındaki tanker trafiğini %50 azaltacaktır. 550 km uzunluğundaki hatla, günde 1.5 milyon varil ham petrol taşınması planlanmaktadır.

HİDRO ELEKTRİK SANTRALLER

- » Hasan Uğurlu Barajı
- » Suat Uğurlu Barajı
- » Derbent Barajı
- » Altınkaya Barajı

■ Ana Metal Sanayi

Samsun'da ana metal sanayi başlığı altında gelişmiş sektörler özellikle demir çelik ve bakır sektörleridir. Samsun'da bu sektörde çalışan firmalar her türlü makinenin yedek parçasını, otomotiv ve iş makinelerinin yedek parçalarını üretebilecek konumda olup yüksek ihracat potansiyeline sahiptirler.

Samsun'da ucuz iş gücü ile hava, kara, deniz yolunun varlığının sağladığı lojistik imkanlar sektör firmalarına önemli bir rekabet gücü kazandırmaktadır. Çoğu sektör firması hammaddesini yurt dışından almakta ve ürünlerini yurtdışına satmaktadır. Nakliye maliyetlerini azaltmak için büyük ölçekli firmalardan biri kendi limanını kurmuş ve sektör kullanımına da açmıştır.

Yıllık Sıvı Çelik Üretim Kapasitesi

Yeşilyurt, 2014

1,3
Milyon

Döküm Tesisi Sayısı

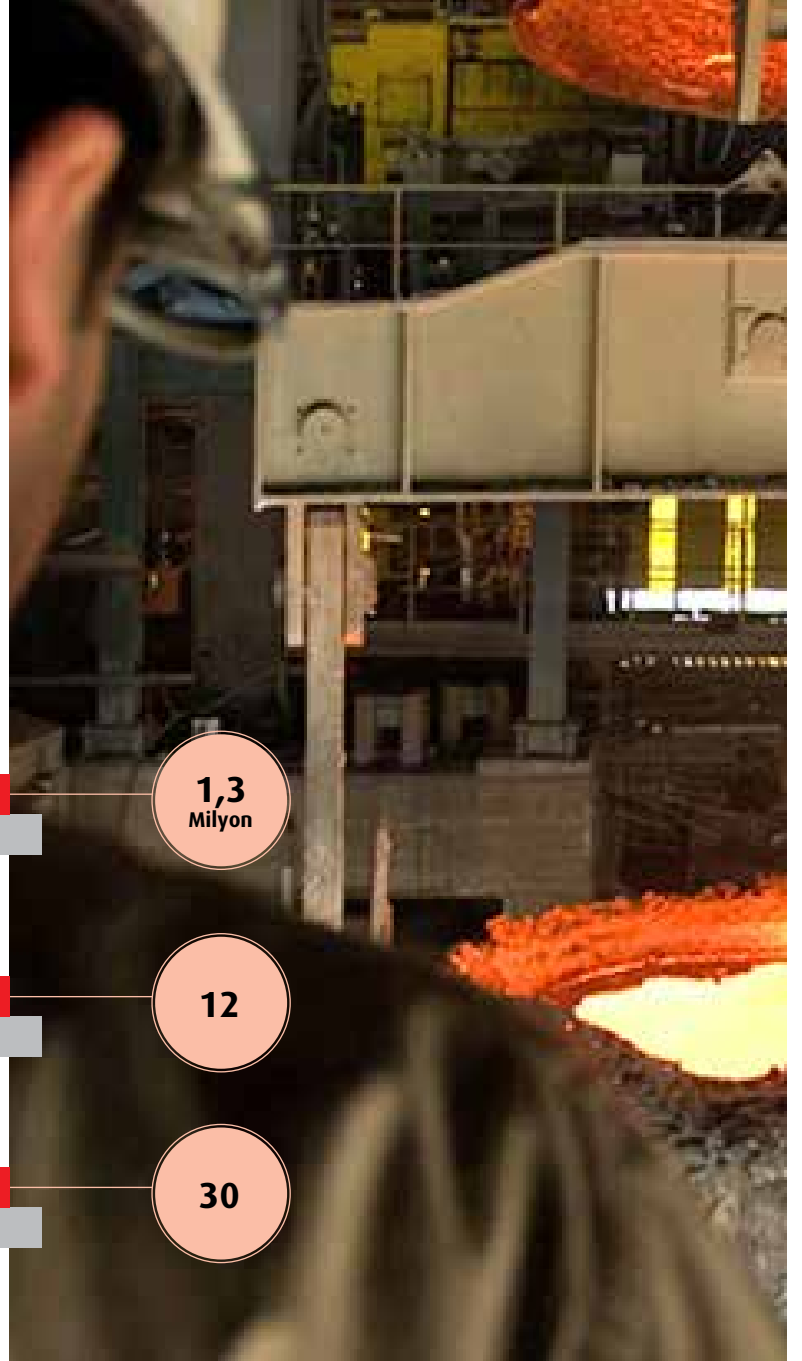
TÜDÖKSAD, 2013

12

Yaklaşık İhracat Yapılan Ülke Sayısı

Samsun Makina Sanayi, 2014

30

- İlde ana metal sanayi alanında üretilen ürünler, alaşımlı dökme demir, aynalı demir; demir ve çelikten çubuk profiller, kauçuk ve plastik için döküm kalıpları, bakır çubuk, gerit, boru, levha, örgülü tel, yassı tel, katot, pompa, vana, düktil boru, inşaat demiri, döküm imalatı ve oto yedek parçalarıdır. Makine ekipman imalatı alanında ise basınç düşürücü valfler, demir ve çelikten yaprak, helezon ve spiral yaylar, dökme demirden borular, içi boş profiller, pompaların aksam ve parçaları ile silah üretimi gerçekleştirilmektedir.
- Samsun Bakır Tesisleri şu anda ülkemizde cevherden bakır üretimi yapan tek tesistir. Samsun tesisleri izabe, sülfürik asit ve konsantratör fabrikalarıyla da hizmet vermektedir. Tesislerde yılda 40.000 ton blister bakır ve 220.000 ton sülfürik asit üretilmektedir. İlde ayrıca bakır lama, bakır boru, bakır çubuk, bakır levha, bakır şerit, bakır yassı tel ve örgülü bakır tel imalatı da gerçekleştirilmektedir.
- Samsun özellikle döküm sanayi alanında önemli üretim merkezlerinden biridir. 2013 yılı itibariyle ilde 12 adet döküm tesisi bulunmaktadır. 2005 yılında tamamlanan yatırım ile düktil demir boru ve boru bağlantı parçaları Türkiye’de ilk olarak uluslararası standartlara uygun şekilde Samsun’da imal edilmeye başlanmıştır.

■ Lojistik Sektörü

Ülkemizin kara, deniz, hava ve demiryolu ulaşımına sahip sayılı kentlerinden biri olan Samsun, sahip olduğu alternatifli ulaşım altyapısı ile Anadolu'nun Karadeniz Bölgesi üzerinden dünyaya açılan kapısıdır.

Samsun, 4 ulaşım alt yapısının buluştuğu stratejik konumu, tarihsel birikimi, tarım ve sanayi potansiyeli, uluslararası ilişkiler ağına yakınlığı, enerji koridorları girişi ve üzerinde olması, insan zenginliği, eğitilmiş ara eleman ve hizmetler sektöründeki sağlık, turizm ve diğer bütün alanlardaki zenginliğiyle tartışmasız Türkiye'nin belirleyici kentlerinden biridir.

İl, Karadeniz'in ve Karadeniz'e kıyı ülkelerin Türkiye ile bağlantısında bir lojistik, transfer, üretim ve ihracat-ithalat merkezi olmayı hedeflemektedir. Bu hedef doğrultusunda Samsun, lojistik sektör platformunu kurmuş ve Samsun'un da içerisinde yer aldığı TR83 Bölgesi'nin Lojistik Master Planı hazırlanmıştır. Bu anlamda il sektör stratejilerini oluşturmuş olup altyapı çalışmaları devam etmektedir.

Çarşamba Havaalanı

Samsun Lojistik Köy Projesi, firmalara lojistik depo imkanları sağlayacak olup bölgesel rekabet edilebilirlik anlamında Samsun için oldukça önemli bir projedir. Köy, şehir merkezinin yaklaşık 15 km doğusunda, Tekkeköy İlçesi yakınında kurulacaktır.

Samsunport Limanı'na 20 km, Yeşilyurt Limanı'na 7 km, Toros Gübre Limanı'na 5,6 km, Çarşamba Havaalanına ise 10 km uzaklıktadır. Samsun-Ordu karayolu, Lojistik Köy'ün 1,8 km kuzeyinden geçmektedir. Samsun-Ordu karayolu doğu-batı yönünde ana bağlantı yolu olup, aynı zamanda Samsun'u Ankara'ya bağlayan ana yoldur. Samsun-Çarşamba demiryolu hattı Lojistik Köy'ün tam olarak yanından geçmektedir. Proje ile birlikte sosyal birimler de bu bölgede hizmet vermeye başlayacak olup banka şubeleri, restoranlar, büfeler, otoparklar gibi iş kolları çevreyi şekillendirecektir. Projenin yaklaşık 3.000 kişiye istihdam sağlaması beklenmektedir.

Samsun, lojistik sektöründe yapılacak yeni yatırımlar için yüksek potansiyele sahiptir.

■ Tarım ve Hayvancılık

Samsun ili iklim, toprak, tecrübe ve topoğrafya gibi doğal kaynakların, üretime elverişli olması nedeniyle sebzeçilik ve meyvecilik, tarla bitkileri, su ürünleri ve hayvancılık alt sektörlerinin gelişmesi için cazibe merkezidir.

İşlenen Tarım Alanı (hektar)

TÜİK, 2013

275.673

Aktif Tarım Sigortalı Kişi Sayısı

SGK, Temmuz 2014

56.521

Organik Tarım Yapan Çiftçi Sayısı Türkiye Sıralaması
(1.122 çiftçi)

TÜİK, 2013

12.

Örtü Altı Sebze ve Meyve Üretimi Türkiye Sıralaması
(150.570 ton)

TÜİK, 2013

6.

Traktör Adedi Türkiye Sıralaması
(41.540 adet)

TÜİK, 2013

4.

Manda Adedi ve Manda Sütü Üretimi
Türkiye Sıralaması

TÜİK, 2013

1.

Kültür Balıkçılığı Artış Oranı (2009-2013)

TÜİK, 2013

%70

Samsun, yabancı yatırımcılar için kışlık sebze başta olmak üzere, organik ürünler, iyi tarım ürünleri, damızlık hayvan, tohum, fide, fidan, depolama, lojistik, anlaşmalı çiftçilik, unlu mamuller, gıda ürünleri işleme ve paketleme gibi özellikle katma değer sağlayıcı alanlarda oldukça caziptir. Örneğin Samsun, su ürünleri işleme paketleme, süt ve süt ürünleri işleme paketleme alanında iç pazar talebini karşılayacak ve yine yaş meyve ve sebze alanında; bahçe tesisinden, işleme ve paketleme ve soğuk zincirin oluşturulmasına kadar birçok sahada yatırım fırsatı taşıyan potansiyele sahiptir.

■ İlde verimli ovaların varlığı nedeniyle sebzeçilik alt sektörü yoğun olarak yapılan ve emek isteyen önemli bir tarımsal faaliyettir. Uygun iklim yapısı ile sebzeçilerin hem açıkta hem de örtü altında yetiştirilmesine son derece elverişli Samsun'da, bu alanda en çok yetiştirilen ürünler, biber, yeşil fasulye, hıyar, lahanaya, patlıcan,

domates, kabak, karpuz, kavun, marul, ıspanak, karnabahar gibi sebzeçilerdir. Bu sebzeçilerin çoğu ülkemiz ihracat tablosunda görünen, ihracat potansiyeli olan ve yaş sebzeçide en fazla ihracat yapılan ilk 10 ürün içerisine giren sebzeçilerdir.

■ Meyve üretiminde ise, son yıllarda yöreye uygun çeşitlerle oluşturulan bodur ve yarı bodur meyve bahçeleri meyve ihracatçısına ve meyve suyu sektörüne önemli üretim potansiyeli ve hammadde kaynağı oluşturmaya başlamıştır. Bu alanda üretilen ürünler fındık, şeftali, kivi, elma, armut, ceviz ve kiraz gibi meyvelerdir.

■ İlde üretilen diğer ürünler, buğday, mısır(dane), çeltik, kuru baklagiller, şekerpancarı, ayçiçeği, soya ve tütündür.

■ Samsun, organik tarım faaliyetlerinin kamu, özel kesim ve üretici işbirliği ile yürütüldüğü örnek illerden birisidir. Türkiye'de bir ilk olarak, "Ekolojik Yaşam Planlama ve Koordinasyon

Kurulu" oluşturulması, %100 Ekolojik Pazar kurulması gibi çalışmalar yürütülmüştür. Tarım Bakanlığı verileri doğrultusunda İzmir ile birlikte Samsun, 2007 yılı Ekolojik Tarım Öncü İli ilan edilmiştir. 2013 Tüik verilerine göre Samsun'da organik tarım alanında 4.991 hektar alanda 11.724 ton üretim gerçekleştirilmiştir.

■ Sektörde, birinci etabı yatırımcılara tahsis edilen ve ikinci etabıyla ilgili işlemlerin sürdüğü Gıda OSB'nin yanında, Bafra OSB ve Kavak OSB'de de yeni yatırımlar hızla devam etmektedir. Havza Tarımsal Ürün İşleme ve Tarım Makineleri İhtisas OSB'nin hazırlık çalışmaları sürmektedir. İlde, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'ne (TAGEM) bağlı olarak Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü hizmet vermektedir. Samsun'da yer alan OMÜ Ziraat Fakültesi 1980'den bu yana hizmet vermekte olan, ülkemizin köklü ve başarılı eğitim kurumlarından biridir.

■ Tarım ve Hayvanerlik

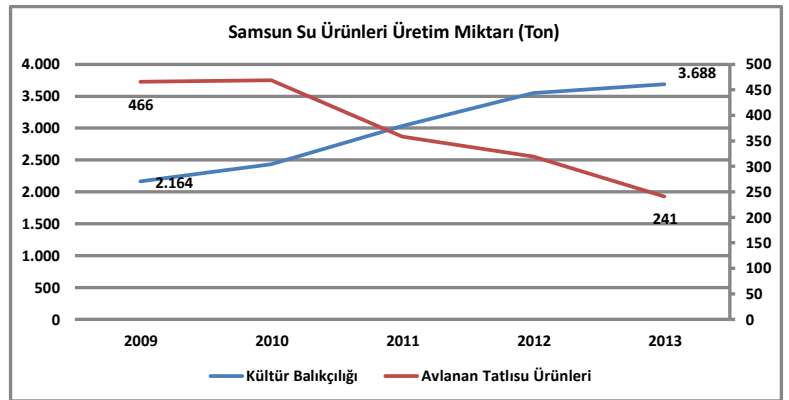

■ Samsun ülkemizde hayvan varlığı bakımından 24. sırada yer almaktadır. (TÜİK, 2013) Bunlar içerisinde manda varlığı açısından ilk sırada gelmektedir. Hayvansal ürünler incelendiğinde inek sütü üretiminde 13. sırada olan ilin manda sütü bakımından ilk sırada yer aldığı görülmektedir.

■ Samsun'da hayvancılık alanında gerçekleştirilen diğer bir faaliyet de arıcılıktır. 2013 yılında Samsun'da 1.200 tona yakın bal üretimi gerçekleştirilmiştir. Arıcılık alanında faaliyet gösteren 1.500'ün üzerinde işletme bulunmakta olup Samsun işletme sayısı açısından ülkemizde 16. sırada bulunmaktadır.

■ Samsun su ürünleri konusunda, gerek avcılık gerekse yetiştiricilik anlamında, stratejik konumu, limanları, balıkçı barınakları, modern balıkçı tekneleri, kalifiye elemanları, birikimleri, kullanılabilir dinamikleri ve modern kent kimliği ile bölgesinin belirleyicisidir. Kıta sahanlığının uygunluğu nedeniyle dip trol balıkçılığının, buna bağlı olarak da orta su trol balıkçılığının yaygın olarak yapıldığı Karadeniz'deki tek ildir. Baraj gölleri, lagün gölleri ve akarsularının fazla olması yönünden, iç su balıkçılığı bakımından da önemli bir yere sahiptir. Deniz ürünleri üretiminde ilk sırada yer alan Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Samsun'da yalnız sofralık değil endüstriyel balık avcılığı da yapılmaktadır. Tutulan hamsi balığının önemli bir kısmı ile çaça balığının tamamı balık unu ve yağı tesislerinde değerlendirilmektedir. Balık unu ve yağı fabrikaları bakımından bölgede önemli bir kapasite mevcuttur. 2012 yılı itibariyle Samsun'da bu alanda faaliyet gösteren 12 işletme bulunmaktadır.

■ Tarım ve Hayvancılık

Samsun'da Tarıma Yatırım Yapmak İçin 12 Neden

1. Bafra ve Çarşamba ovaları gibi verimli ova arazilerinin varlığı, toprak ve iklim özelliklerinin ayrıca 2. ürün yetiştiriciliğine de uygun olması,
2. Ekolojik açıdan organik tarıma ve iyi tarıma elverişli olması,
3. Meyve, sebze, şekerpancarı, hububat, yem bitkileri gibi tarım ürünlerinin çeşitliliği ve her açıdan oldukça müsait olması,
4. Kışlık sebze üretiminde stratejik olarak avantajlı ve üstünlüğe sahip olması,
5. Son yıllarda belirlenen havzalarda kurulan kapama bodur ve yarı bodur meyve bahçesi tesislerinin ekonomik anlamda yığınlaşma göstermesi,
6. Su ürünleri sektöründe; Karadeniz, barajlar ve balık gölleri ile güçlü bir doğal üretim ve aynı zamanda kültür balıkçılığı altyapısına sahip olması,
7. Sektörel yığınlaşma raporlarında Samsun bölgesi büyükbaş hayvan varlığı ve yetiştiriciliği açısından birinci sırada olması, hayvancılık sektöründe işletme ölçeğinin büyümesi, yem bitkileri üretiminde büyük artış, hayvancılığa çok yakın bir insan kaynağının varlığı,
8. Tütün alanlarından boşalan işletmelerin, işletme ölçeklerinin tıbbi ve aromatik bitkilerin üretimine çok elverişli olması,
9. Yeraltı ve yerüstü sulama kaynaklarının zengin olması,
10. Ticareti kolaylaştırıcı ve sanayicileri cezbedici coğrafi konuma sahip olması.
11. Havayolu, denizyolu ve karayolu taşımacılığı imkânlarının olması, Türk Cumhuriyetleri, Rusya Federasyonu, Bağımsız Devletler Topluluğuna yakınlığı,
12. Büyük ve küçük sulama projeleri, barajları, göletleri ve sulanabilir arazi potansiyelleriyle tarımsal altyapısının güçlü olması

Samsun'da Tarımsal Yatırım İçin Uygun Sektörler ve Alanlar

- Entegre Su Ürünleri İşleme ve Paketleme Sektörü
- Yaş Sebze-Meyve Ürünleri İşleme ve Paketleme Sektörü
- Dondurulmuş Gıda Sektörü
- Un ve Unlu Mamuller
- Organik Tarım ve İyi Tarım Sektörü
- Enerji Tarımı

■ Turizm Sektörü

Samsun ili Karadeniz Bölgesi'nde birçok medeniyete ev sahipliği yapmış önemli bir yerleşim bölgesi olup 6.000 yıllık bir tarihi geçmişe sahiptir. 200 km sahili, doğal plajları, çok sayıda sit alanı ve tescilli yapıları, müzelerde sergilenen arkeolojik ve etnografik eserleri, Devlet Opera ve Balesi, Devlet Tiyatrosu, yılın her mevsiminde etkinlikler düzenlenen sanat galerileri, kongre turizmi için toplam toplantı salonları, yüzlerce çeşit endemik bitkisi, yaylaları, dağları, ormanları, yamaç paraşütü alanları, kar kayağı ve çim kayağı alanları, kuş cenneti, gölleri ve şelaleleri ile turizmin her çeşidine imkân sağlamaktadır.

Kuş Cenneti

Turizmin Samsun ekonomisindeki payı az olmasına rağmen il merkezinde olduğu gibi ilçe ve köylerde de gezip görülmeye değer çok sayıda tarihi ve turistik yerler mevcuttur. Ayvacık'ta su sporları, Lâdik'te kış sporları, Havza'da kaplıca turizmi, Vezirköprü'de Kültür turizmi yapılabilir. Yaz aylarında denizden ve kumdan yararlanılabildiği gibi kış aylarında da av turizmi yapılabilmektedir.

Samsun, Doğu Karadeniz Bölgesi'nde temel altyapı ihtiyaçlarının karşılanması ve bölgede ekonomik kalkınmanın ve sosyal gelişmenin hızlandırılmasını hedefleyen ve 8 ilde yürütülen DOKAP projesinin bir parçasıdır. Proje kapsamındaki yeşil yol güzergahı, Salıpazarı, Ayvacık ve Ladik yaylalarından uzanarak 19 Mayıs İlçesi Kızılırmak Kuş Cenneti Deltası'nda son bulmaktadır.

Turizm Merkezleri Sayısı

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2014

7

İli Ziyaret Eden Turist Sayısı (2013)

Samsun Valiliği, 2014

357.275

Turist Sayısındaki Artış (2012-2013)

Samsun Valiliği, 2014

%7

Turizm İşletme Belgeli Otel Sayısı

Samsun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2013

20

Yaklaşık Otel Yatak Kapasitesi

Samsun İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2013

2.000

Akdağ/Ladik

Yeni Turizm Türlerinin Gelişmesi İçin Potansiyel Taşıyan Alanlar

- Kurvaziyer Turizmi
- Eko Tarım Turizmi
- Airpark (Sivil Havaçılık Turizmi)
- Kış Turizmi (Kayak, Skiboard, Snow Traking, Tur Kayağı, Kayak, Buz Pateni, Kızak)
- Sağlık Turizmi
- Av Turizmi
- Su Sporları (Yüzme, Kano, Olta Balıkçılığı, Yelken, Tekne Turu, Rüzgâr Sörfü, Sukay, Rafting, Dalış)
- Kongre Turizmi
- Binicilik
- Yamaç Paraşütü

Subasar/19 Mayıs

Bandırma Vapuru

Öne Çıkanlar

2005 yılında özelleştirilen Samsun Gübre Sanayii A.Ş., ülkemizin azotlu ve fosfatlı gübre ihtiyacını karşılamak üzere kurulmuştur. İşletme bünyesindeki Samsun 1. Tesisi 300.000 ton/yıl gübre üretimi kapasitesine sahiptir. Samsun 2. Tesisi ise 227.200 ton/yıl kapasiteli diamonyum fosfat (DAP) gübre ve 188.000 ton/yıl kapasiteli fosforik asit ünitelerinden meydana gelmektedir. İşletme, sahip olduğu liman tesisleri ile Karadeniz'de bir terminale de sahiptir.

Yıllık Gübre Üretimi (ton)

Toros Tarım, 2014

450.000

Üretilen Otomotiv Yan Sanayi Ürün Çeşidi

Sampa, 2014

30.000

Kablo İhracatı Yapılan Yaklaşık Ülke Sayısı

Borsan, 2014

50

İnsan Kaynakları ve İstihdam

Karadeniz'in en kalabalık ili olan Samsun, insan kaynağı açısından güçlü bir potansiyele sahiptir. Nüfusunun yarısı 30 yaşın altındadır. Samsun'da faaliyet gösteren iki üniversitede toplam 45.000 öğrenci öğrenim görmekte ve 2.200 akademik personel görev yapmaktadır. Coğrafi konumu itibariyle bölgenin merkezi durumunda bulunan Samsun'da gerek kamu kurumlarının, gerekse de özel sektörden firmaların bölge müdürlükleri bulunmaktadır. Bu durum bölgedeki nitelikli ve profesyonel insan kaynağının oluşması açısından önemli bir avantajı da beraberinde getirmektedir.

İş Gücüne Katılma Oranı

TÜİK, 2013

%50,5

İşsizlik Oranı

TÜİK, 2013

%6,6

İstihdam Oranı

TÜİK, 2013

%47,2

Her Yıl Verilen Yaklaşık Üniversite Mezunu

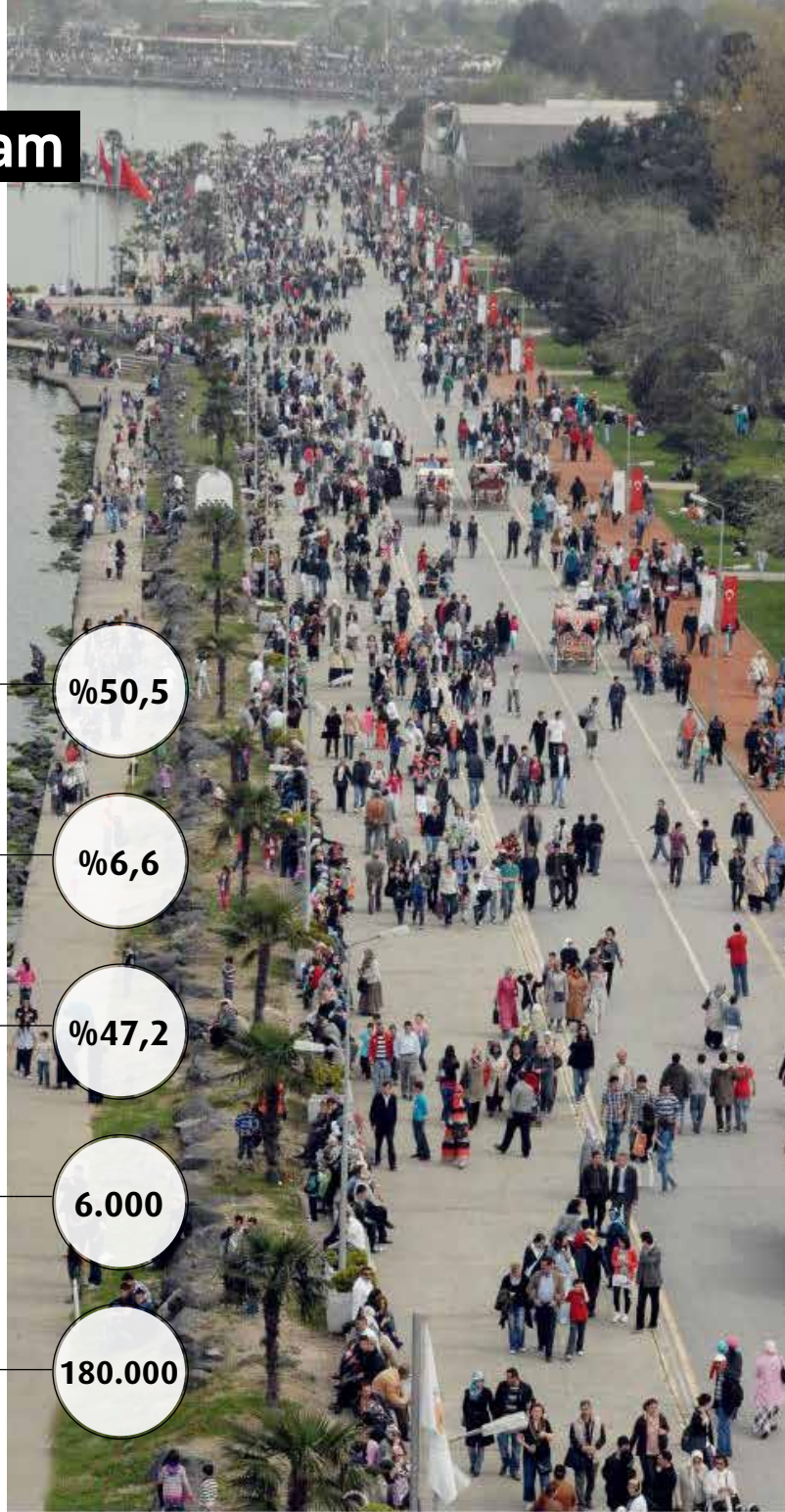
YÖK, 2013

6.000

18-39 Yaş Arası En Az Lise Mezunu
Yaklaşık Kişi Sayısı

TÜİK, 2013

180.000

samsun

Eğitim ve Öğretim

Yaklaşık Üniversite Öğrenci Sayısı

YÖK, 2013

45.000

Yaklaşık Öğretim Üyesi Sayısı

YÖK, 2013

2.200

Eğitim Kurumu

MEB, 2014

1.707

Özel Okul

MEB, 2014

62

Yurt (7 kamu)

MEB,KYK, 2014

96

Gençlik Merkezi

GSB, 2014

6

Halk Eğitim Merkezi

MEB, 2014

17

Samsun son dönemde ulusal ölçekte marka olmuş birçok eğitim kurumunun yatırım yaptığı ve bu anlamda özel sektör adına birçok arayışın da devam ettiği bir eğitim şehridir. Şehirde bu alanda kamu yatırımları da hızla devam etmektedir.

Ülkemizin sayılı üniversitelerinden birisi olan Ondokuzmayıs Üniversitesi ve Karadeniz'in ilk ve tek Vakıf Üniversitesi olan Canik Başarı Üniversitesi ilde bulunmaktadır. 1975 yılında kurulan OMÜ, 24 araştırma ve uygulama merkezi, 17 adet fakülte, 4 adet yüksekokul, 12 adet meslek yüksek okulu, 5 adet enstitü ve 1 adet konservatuar ile bir eğitim üssü durumundadır. Üniversite, 2014 Nisan Ayı itibarıyla öğrenci sayısı bakımından 16., öğretim üyesi sayısı bakımından 15. sıradadır. 2012-2013 akademik eğitim-öğretim yılında açılan vakıf üniversitesinde ise 6 araştırma ve uygulama merkezi, 4 adet fakülte, 1 adet yüksekokul ve 2 adet enstitü bulunmaktadır.

Kültür ve Sanat

Kütüphane

Samsun Valiliği, 2014

15

Müze

Samsun Valiliği, 2014

8

Müzelerdeki Yaklaşık Eser Sayısı

Samsun Valiliği, 2014

18.000

Kültür Merkezi

Samsun Valiliği, 2014

7

Tiyatro

Samsun Valiliği, 2014

9

Fuar ve Kongre Merkezi

Samsun Valiliği, 2014

1

Samsun, Karadeniz Bölgesi'nin en büyük kenti olarak şehirde yaşayan insanlara geniş olanaklar sunan ve tüm bölgeye hitap eden bir çekim merkezidir. Altyapısını tamamlanmış, ekonomisini belirli bir seviyeye getirmiş, ulaşım sorunlarını çözmüş, modern ve faydalanılabilir sosyal donatılara sahip çağdaş, gelişmiş ve iddialı kentlerden biridir.

Atatürk Kültür Merkezi

Gelişmişlik ve çağdaşlık iddiası taşıyan bir kentte olmazsa olmazlardan birisi de sosyal ve kültürel ihtiyaçlara cevap verebilme yeteneğidir. Samsun bugün ulusal ve uluslar arası kültürel ve sanatsal organizasyonlara ev sahipliği yapabilecek her türlü donanıma sahip bir kenttir.

Samsun Fuar ve Kongre Merkezi

Kurtuluş Yolu

Atakum Sanat Merkezi

Samsun Amazon Köyü

■ Halk Dansları Festivali

Her yıl Temmuz aylarında düzenlenen Uluslararası Samsun Halk Dansları Festivali gerek süresi, gerek katılan ülke sayısı bakımından dünyanın en prestijli festivalleri arasında gösterilmektedir. Samsun Büyükşehir Belediyesi koordinasyonunda, açık havada gerçekleştirilen festivalde binlerce dansçı Samsun halkı ile buluşturulmaktadır. Her yıl açılış ve geleneksel kortej yürüyüşü ile başlayan festival, sokaklarda yapılan çeşitli etkinliklerle 13 gün boyunca sürmektedir.

■ Şiir Günleri

İlki 2008 yılında gerçekleştirilen "Uluslararası Samsun Şiir Günleri" programları ile yurt içi ve yurt dışından katılan çok değerli şair ve edebiyatçılar Samsun halkı ile buluşmaktadır. Ayrıca yıl içinde farklı tarihlerde şiir geceleri düzenlenmektedir.

■ 19 Mayıs Festivali

Ulu önder Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da kurtuluş mücadelesini başlatmak üzere Samsun'a çıkışının anısına, şehirde her yıl 16-19 Mayıs tarihleri arası "19 Mayıs Gençlik Kültür ve Sanat Festivali" geleneksel olarak düzenlenmektedir.

- İl merkezi ve ilçelerde, kültür, sanat ve spor şenlikleri, güreş müsabakaları, konserler, film festivalleri, yöresel ürünlere yönelik festivaller, tiyatro gösterileri ve sergiler düzenlenmektedir. Samsun Devlet Opera Balesi, devlet tiyatrocularıyla, sanatçılarıyla çok önemli kurumlara ve değerlere sahiptir.
- Bandırma Gemi-Müze, Kurtuluş Yolu, Amisos Tepesi, Amazon Adası, Amazon Köyü, Anadolu Aslanları, Hayvanat Bahçesi, Denize Sevgi Parkı, Teleferik, Samsun Sahil Yolu, Atlı Spor Tesisleri, Çocuk Oyun Parkı ve Kent Müzesi şehrin kültürünü yansıtan gezilip görülmesi gereken yerlerden bazılarıdır.
- Samsun Fuarı ilk kez "19 Mayıs Karadeniz Fuarı" adı ile 1 Temmuz 1963 tarihinde açılmıştır. 1964 yılında ise Türkiye'nin ilk Milli Fuarı olarak kabul edilmiştir. Fuar 90'lı yılların başında kapanmış olsa da Samsun'un fuar kenti olarak anılmasını sağlamış ve kente fuar kültürü kazandırmıştır. İl ve bölge için büyük önemi bulunan fuarın kapanması büyük bir boşluğa neden olmuştur. Yerel dinamiklerin harekete geçmesiyle birlikte il'in ve bölgenin ulusal ve uluslararası ticari faaliyetlerini çeşitlendirmek ve artırmak, ticari, ekonomik, sosyal, kültürel gelişiminin hızlanmasına katkı sağlamak amacıyla fuar ve kongre merkezi projesi oluşturulmuştur. Samsun bugün, Uluslararası Fuar ve Kongre Merkezi'ne ev sahipliği yapmaktadır. Samsun FKM, ülkenin önde gelen fuarcılık işletmelerinden birinin yönetiminde, 2014 yılı Kasım Ayı'nda düzenlenen ilk organizasyon ile kapılarını ziyaretçilerine açmıştır.

Samsun FKM, Otoshow Fuarı

Ar-ge ve İnovasyon

Ar-ge Birimi Olan Sanayi İşletmesi

BSTB, 2013

58

Kalite Kontrol Birimi Olan Sanayi İşletmesi

BSTB, 2013

140

Samsun, ar-ge, inovasyon ve girişimciliği destekleyen kültürel değer ve normlara sahiptir. İlde, ar-ge ve inovasyon sisteminin yapıtaşları arasında yer alan teknoloji geliştirme bölgeleri, inkübatörler ve benzeri altyapılara yönelik çalışmalar sürmektedir. Bu konuda en önemli adımlardan biri atılmış, Samsun Teknopark idare binası ve Kuluçka Merkezi 2014 yılında hizmet vermeye başlamıştır. Tesis 4.500 m² kapalı alana sahip olup 40 firmaya ev sahipliği yapması planlanmaktadır.

Samsun'da 2 inkübatör (kuluçka merkezi) bulunmaktadır. İnkübatörlerde toplam 39 firma faaliyet göstermekte olup bunların 13'ü Ondokuz Mayıs Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Merkezi'nde (Ondokuz Mayıs TEKMER) ve 26'sı ise SABEK İş Geliştirme

Merkezi'nde (SABEK İŞGEM) yer almaktadır. TEKMER'de ağırlıklı olarak yazılım firmaları (%23) ile tarım ve ormancılık makinaları imalatı yapan firmalar (%15) yer alırken SABEK İŞGEM'de yer alan firmaların %50'si sağlık sektörüne yönelik (sarf malzemeleri, cerrahi aletler, ortopedik malzemeler vb.) imalat yapmaktadır.

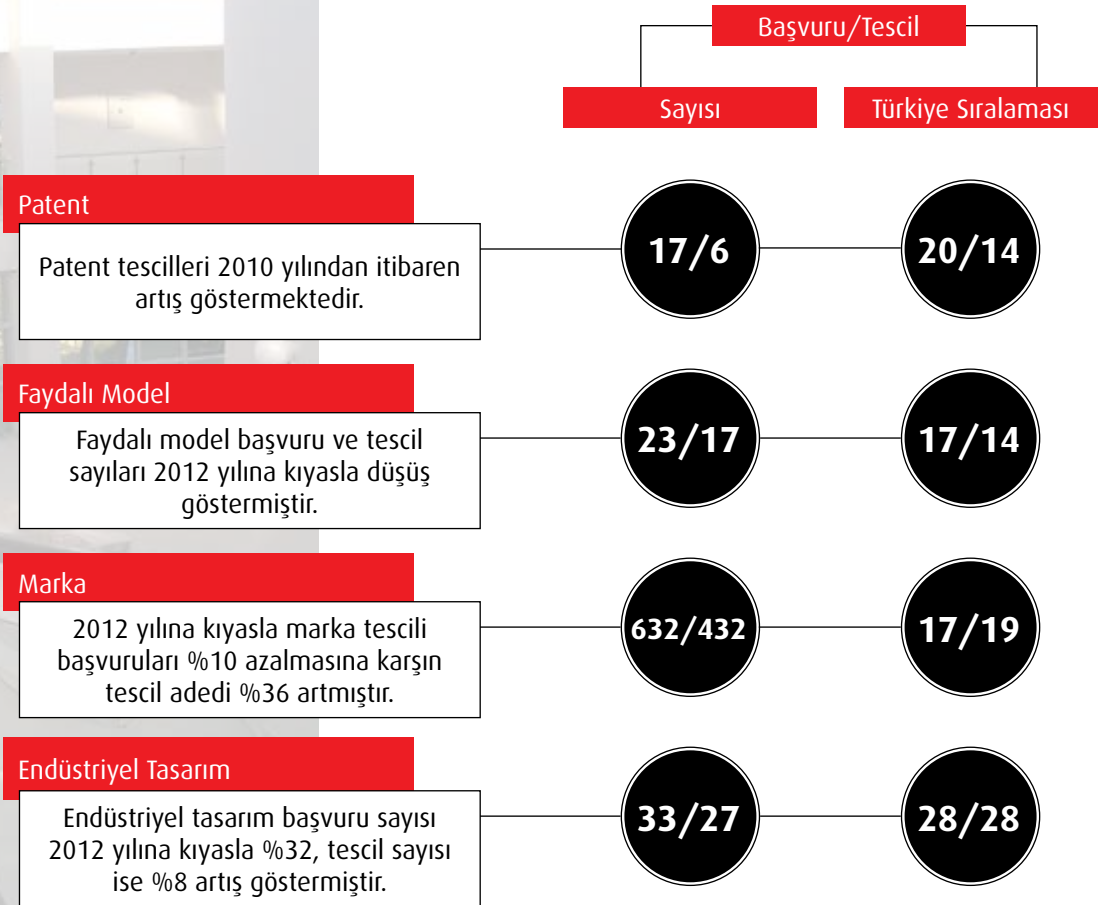
İŞGEM'deki diğer firmalar reklam, aydınlatma, dekorasyon, ahşap malzeme, cephe sistemleri vb. üzerine çalışmaktadır.

İlde, Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından akredite edilmiş 4 Deney Laboratuvarı ile 1 Kalite Belgelendirme Kuruluşu bulunmaktadır.

Samsun Teknopark

Sınai Mülkiyet Hakları Bakımından Samsun

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü, 2013

Yatırım Teşvik Sistemi

Genel Teşvik Sistemi

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği (Yalnız tersanelerin gemi inşa yatırımları için)

Bölgesel Teşvik Sistemi

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Yatırım Yeri Tahsisi
- Faiz Desteği

Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki

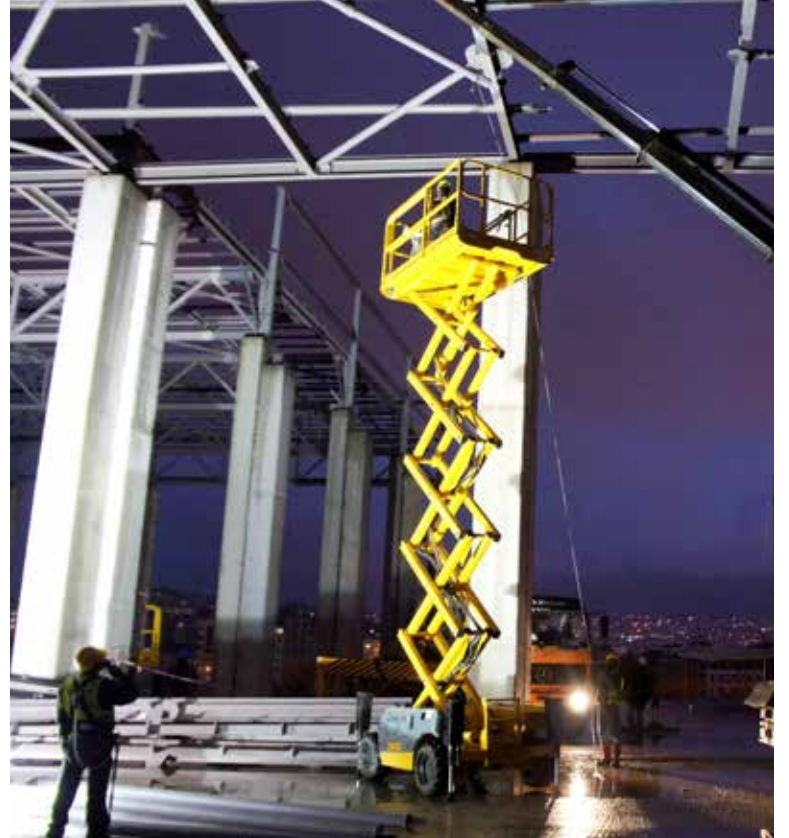
- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Yatırım Yeri Tahsisi

Stratejik Yatırımların Teşviki

- KDV İstisnası
- Gümrük Vergisi Muafiyeti
- Vergi İndirimi
- Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- Faiz Desteği
- Yatırım Yeri Tahsisi
- KDV iadesi

Yatırım Teşvik Sistemi 15.06.2012 tarihinde yürürlüğe giren 3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar ve bu Karar'ın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları açıklayan 2012/1 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ ile uygulanmaya başlamıştır.

Teşvik Sistemi, ülkemizin 2023 yılı hedeflerine ulaşmasını sağlamak, imalatın ithalat bağımlılığını azaltmak ve özel sektör kuruluşları ile yatırımcılardan gelen değişiklik taleplerini karşılamak amacıyla eski teşvik sistemin geliştirilmesi ve revize edilmesiyle oluşturulmuştur. Sistemde, illerin gelişmişlik düzeylerine göre 6 kademeli yeni bölgesel harita hazırlanmıştır. 6. bölgede yer alan illerin en avantajlı destek unsurlarından yararlandığı bu haritada Samsun 3. Bölgede yer almaktadır.

samsun

■ Samsun'da Genel Teşvikler

Samsun'da, sabit yatırım tutarı 500.000 TL'yi geçen yatırımlar (bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik yatırımlar ile teşvik edilmeyecek yatırım konuları ve teşviki için öngörülen şartları sağlayamayan yatırım konuları* hariç) genel teşvik unsurlarından yararlandırılmaktadır.

Genel teşvik uygulamaları kapsamında yatırım tutarı 10 Milyon TL'yi aşmayan başvurular Ekonomi Bakanlığı'na doğrudan yapılabileceği gibi Orta Karadeniz Kalkınma ajansı bünyesindeki Samsun Yatırım Destek Ofisi'ne de yapılabilmektedir.

* Teşvik Edilmeyecek Veya Teşviki Belirli Şartlara Bağlı Yatırım Konuları, 2012/3305 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar", Ek 4' te yer almaktadır.

Samsun ilinde Desteklenen Sektörler ve Bu Sektörler İçin Belirlenen Asgari Yatırım Tutarları ile Kapasiteler

Sektör Kodu	US-97 Kodu	Samsun'da Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	Bölgesel Teşviklerden Yararlanmak için Yapılması Gereken En Az Yatırım Tutarı ve Kapasiteler
1	0121, 122.2	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 5'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	500 Bin TL
2	0500.0.04	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	500 Bin TL
3	15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 6'da belirtilen yatırım konuları hariç)	1 Milyon TL
4	17	Tekstil ürünleri imalatı (dip not 8'de belirtilen şartları sağlamayan iplik ve dokuma yatırımları hariç)	Tekstilün aprenlenmesi yatırımları için 10 Milyon TL, diğer yatırım konularında 1 Milyon TL
5	18	Giyim eşyası imalatı	1 Milyon TL'nin üzerindeki tevsii ve modernizasyon yatırımları
8	1912 ve 1920	Bavul, el çantası, saraciye, ayakkabı vb imalatı	1 Milyon TL
9	20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	2 Milyon TL
10	21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL
14	2423	İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	2 Milyon TL
20	26 (2693.2, 2694.1, 2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2.03.01 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (fırınlanmış kilden, kiremit, biriket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)	2 Milyon TL

27	2720, 273	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	2 Milyon TL
28	28	Metal eşya	2 Milyon TL
30	29	Makine ve teçhizat imalatı	2 Milyon TL
32	30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	2 Milyon TL
33	31	Elektrikli makine ve cihazları imalatı	2 Milyon TL
34	32	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	2 Milyon TL
35	33	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	500 Bin TL
36	34	Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	Motorlu kara taşıtlarında yatırım tutarı 50 Milyon TL; motorlu kara taşıtları yan sanayinde yatırım tutarı 2 Milyon TL
37	3530.0.15	Hava taşıtları ve motorlarının bakım ve onarımı	2 Milyon TL
40	361	Mobilya imalatı (sadece plastikten imal edilenler hariç)	2 Milyon TL
41	5510.1.01, 5510.2.01,5510.3.02, 5510.5.02, 5510.5.04	Oteller	3 yıldız ve üzeri
42	5510.3.01	Öğrenci yurtları	100 öğrenci
43	6302.0.01	Soğuk hava deposu hizmetleri	1.000 metrekare
44	6302.0.03	Lisanslı depoculuk	1 Milyon TL
45	80 (809 hariç)	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL
46	8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane: 500 Bin TL Huzurevi: 100 kişi
47		Akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL
48		Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	500 Bin TL
50		Seracılık	20 dekar

■ Öncelikli Sektörler

Teşvik Sistemi'nde aşağıda belirtilen yatırım konuları hangi bölgede yapılmış olursa olsun 5. bölgede uygulanan bölgesel teşviklerden faydalanabilmektedir. Buna göre 3. bölge olmasına rağmen Samsun'da yapılacak bu alanlardaki yatırımlar öncelikli sektörler arasında değerlendirilecek ve 5. bölgede uygulanan bölgesel teşviklerden yararlandırılacaktır.

Öncelikli Olarak Değerlendirilecek Yatırım Alanları

- Madencilik yatırımları
- Demiryolu ve denizyolu ile yük veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar
- Test merkezleri, rüzgar tüneli ve benzeri nitelikteki yatırımlar
- Asgari 50.000 m2 kapalı alana sahip uluslararası fuar yatırımları
- Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde yapılacak turizm yatırımları
- Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen AR-GE projeleri neticesinde geliştirilen ürünlerin veya parçaların üretimine yönelik yatırımlar
- Yatırım tutarı 20 Milyon TL üzerinde olan belirli ilaç yatırımları ile savunma sanayi yatırımları
- Motorlu kara taşıtları, motor ve aksamları ile otomotiv elektroniğine yönelik yatırımlar

■ Samsun'da Büyük Ölçekli ve Stratejik Yatırımlar

2012/3305 sayılı “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar”, Ek 3’de belirtilen ve asgari sabit yatırım tutarı şartını sağlayan yatırım konuları büyük ölçekli yatırımlar olarak nitelendirilmektedir. Aşağıda yer alan kriterlerin tamamını birlikte sağlayan, ithalat bağımlılığı yüksek ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar ise stratejik yatırım olarak değerlendirilir.

- Asgari sabit yatırım tutarı 50 Milyon TL üzerinde olan yatırımlar
- Üretilen ürünün ithalatı yurtiçi toplam üretiminden fazla olan yatırımlar
- Asgari %40 katma değer sağlayacak yatırımlar.
- Son 1 yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalatın 50 Milyon USD üzerinde olduğu yatırımlar

Büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımlara yönelik teşvikler kapsamındaki başvurular yalnız Ekonomi Bakanlığı’na yapılabilir. Samsun Yatırım Destek Ofisi bu kapsamdaki başvurular için teknik destek vermektedir.

■ Örnek Teşvik Belgesi Uygulaması

Aşağıdaki tablolarda, Samsun'da asgari sabit yatırım tutarını koşulunu sağlayan ve 1 milyon TL tutarındaki bir yatırım için sağlanan bölgesel teşvik unsurları ve miktarlarına yer verilmiştir.

Yatırım Tutarı Tablosu

Yerli Makine	750.000
İthal Makine	-
İnşaat	250.000
Diğer Digerler	-
Toplam	1.000.000
Yatırımla Oluşacak Yeni İstihdam	30 kişi

Teşvik Unsurları ve Miktarları

	OSB Dışı	OSB İçi
KDV İstisnası	135.000	135.000
Gümrük Vergisi Muafiyeti	-	-
Yatırım Döneminde Vergi İndirimi	50.000	90.000
İşletme Döneminde Vergi İndirimi	200.000	210.000
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	200.000	250.000
Toplam Teşvik Miktarı	585.000	685.000

■ Müracaat İçin Gerekli Belgeler

Yeni teşvik sistemine başvurular için gerekli belgeler aşağıdaki gibidir.

- Müracaat dilekçesi.
- İmza sirküleri, kamu kurumları ve şahıs şirketleri ile gerçek kişiler için imza beyannamesi.
- Yatırım bilgi formu ve taahhütname ile makine ve teçhizat listeleri.
- Başvuru bedelinin yatırıldığına dair banka dekontu.
- Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi veya Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Sicil Gazetesi aslı veya noterden veya sicil merciinden tasdikli örneği.
- Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak müracaatlar hariç olmak üzere, Sosyal Güvenlik Kurumuna muaccel olmuş prim ve idari para cezası borçlarının bulunmadığına dair yazı.
- “Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı” veya “Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı” şartı aranması gereken yatırım konuları için Karar ve/veya Karara ilişkin yazı.
- Teşvik Belgesi talebinde bulunulmadan önce yatırımın karakteristiğine bağlı olarak ilgili mevzuatı gereği diğer kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gereken bilgi ve belgeler.
- Stratejik yatırımlar için ayrıca, yatırım konusu ile ilgili olarak sektörel, mali ve teknik analizlerin yanında; “Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ”in 10. maddesinde belirtilen kriterlerin her birinin yerine getirildiğini tevsik eden bilgi, belge, hesap ve tabloları içeren fizibilite raporu.
- Yatırımın sektörüne, büyüklüğüne veya teşvik uygulamalarına bağlı olarak Genel Müdürlükçe talep edilebilecek diğer bilgi ve belgeler.

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı

Vizyonumuz:

“Bölgesinde yerel dinamikleri harekete geçirerek sağlıklı ve sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleştirilmesinde öncü, ulusal ve uluslararası platformlarda saygın, tanınır ve etkin çalışan bir Ajans olmaktadır.”

Misyonumuz:

“Görev alanı olarak belirlenen Orta Karadeniz Bölgesinin ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda sağlıklı ve sürdürülebilir kalkınmasını sağlamak için gereken plan, program ve araçlar ile faaliyetleri belirleyerek paydaşlarıyla birlikte başarıyla uygulayan, daima iyi ve katılımcı bir yönetimle gelişen ve bölgesini geliştiren bir Ajans olmaktadır.”

Elinizde bulunan bu kitapçıkta, yukarıda belirtilen vizyon ve misyona uygun olarak, TR83 Bölgesinde kurumlar arası işbirliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal kalkınma planı ve programlarda öngörölmüş olan ilke ve politikalarla uyumlu biçimde bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak, bölgeler arası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amaçlarını gerçekleştirmek üzere faaliyet gösteren Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan, Samsun İli hakkındaki bilgiler yer almaktadır.

Ajans, bünyesindeki Samsun Yatırım Destek Ofisi eliyle Samsun'daki yatırım olanaklarını iş dünyasına tanıtmaya ve yatırımcılara Samsun'da yapacakları yatırımların her safhasında destek verme görevini üstlenmiş resmi kuruluştur. İlde yatırım yapmayı planlayan yatırımcılara ücretsiz teknik destek vermekte, yatırım ile ilgili iş ve işlemlerde çözüm üretmektedir.

Sizleri ofisimize bekliyoruz.

Orta Karadeniz Kalkınma Ajansı

Samsun Yatırım Destek Ofisi

A. Kale Mahallesi Cumhuriyet Caddesi No:8 İlkadım/SAMSUN

T.+90 (362) 431 24 00 - 2102/2107

F.+90 (362) 431 24 09

info@oka.org.tr www.oka.org.tr

Baskı: Aralık 2014

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI

Kale Mahallesi Cumhuriyet Caddesi No:8 İlkadım/SAMSUN
Tel : +90 362 431 24 00
Faks : +90 362 431 24 29
E-posta: info@oka.org.tr

SAMSUN TİCARET VE SANAYİ ODASI

Hançerli Mah. Abbasağa Sk. No:8 55020
Buğday Pazarı İlkadım/SAMSUN
Tel : +90 362 432 36 26
Faks : +90 362 432 90 55
E-posta: samsuntso@samsuntso.org.tr

SAMSUN TİCARET BORSASI

Kıran Mah. Gıda Borsası G-Blok No:1 İlkadım/SAMSUN
Tel : +90 362 435 50 75
+90 362 431 04 15
+90 362 432 39 49
Faks : +90 362 431 47 37
E-Posta : samsuntb@tobb.org.tr

KOSGEB SAMSUN İŞLETME GELİŞTİRME MERKEZ MÜDÜRLÜĞÜ

Organize Sanayi Bölgesi Sosyal
Tesis Alanı Tekkeköy/SAMSUN
Tel : +90 362 266 97 14 (pbx)
Faks : +90 362 266 97 13
E-posta: samsun.igem@kosgeb.gov.tr

TARIM VE KIRSAL KALKINMAYI DESTEKLEME KURUMU (TKDK) SAMSUN İL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Güzelyalı Mah. 3004. Sk. No:7 Atakum/SAMSUN
Tel : +90 362 439 30 76 - 77
Faks: +90 362 439 30 81

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI

A Kale Mahallesi Cumhuriyet Caddesi No:8 İlkadım/SAMSUN

T 0 362 431 24 00

F 0 362 431 24 09

W www.oka.org.tr

W /okaorgtr

f /OrtaKaradenizKalkinmaAjansi

